

ENGELLİ VE YAŞLI HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

09.01.2020

e-bülten 2020-1

OCAK - ŞUBAT

www.ailevecalisma.gov.tr

İÇİNDEKİLER

- 1-Yaklaşık 11 Bin Görme Engelli Kamuda İstihdam Edildi.....7
- 2-Türkiye 2020 Yılında Engelli ve Yaşlı Bakım Kalitesinde Öncü Ülke..... 8
- 3-Engelli ve Devlet Korumasından Yararlanmış Gençlerimizin Kamu Kurumlarına Yerleştirilmesi Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Bakan Selçuk'un Katılımı İle Gerçekleştirildi 9
- 4-Alzheimer ve Otizmlili Bireyler İçin Yeni Gündüz Yaşam Merkezleri 15
- 5-Bakan Selçuk Cafe Down'un "Engel" Tanımayan Çalışanlarıyla Buluştu.....16
- 6-2020 Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı (EKPS) Başvuru Süreci Başladı16
- 7-Deprem Bölgesindeki Engelli ve Yaşlılar Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının Kurumlarına Yerleştirildi.....19
- 8-Namibya Cumhuriyeti Yoksullukla Mücadele ve Sosyal Refah Bakanlığı Heyeti Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğüne Çalışma Ziyareti Gerçekleştirdi20
- 9-Bakan Selçuk Açıkladı Sosyal Yardım Program Sayısı 43'e Yükseldi 23
- 10-Bakan Selçuk: "Erişilebilir Türkiye" İçin Harekete Geçildi.....24
- 11-İlk Kez Bireyselleşme Deneyimi Kazanan Görme Engelli Bireylerin Mezuniyet Sevinci 25

İÇİNDEKİLER

- 12-**Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Yönetmelik Değişikliğiyle Görme Engellilerin Mağduriyetini Giderdi.....29
- 13-**Özel Sporcu Reşan Çetrez Avrupa ve Dünya Şampiyonalarına Hazırlanıyor 30
- 14-**Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi'nden Sosyal Bilgiler Öğretmenliğine Görme Engelli Çağla Kaygısuz'un Başarı Hikâyesi 32
- 15-**İstanbul Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi Kursiyerleri Mezuniyet Töreninde Duygulu Anlar Yaşandı.....33
- 16-**Mersin Otizm Gündüz Yaşam Merkezi Yakında Açılıyor. Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü Uzm. Dr. Orhan KOÇ İncelemelerde Bulundu 35
- 17-**Aile Temelli Ulusal Erken Müdahale Programı Geliştirilmesi Çalıştayı Ankara'da Yapıldı.....36
- 18-**Gündüz Bakım Merkezleri Ülke Geneline Yaygınlaşıyor 39
- 19-**Erişilebilirlik Özel 43

SUNUŞ

2020 Yılı'nın ilk bülteninde güzel bir haberle merhaba diyoruz. Tüm kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak erişilebilirlik çalışmalarının planlı, programlı ve standartlara uygun bir şekilde yürütülmesi, uygulamalara hız verilmesi, bu alanda fiziksel, dijital ve zihinsel dönüşümün sağlanması ve erişilebilirlik kültürünün oluşturulması için Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından 9 Ocak 2020 tarihinde Engelli ve Devlet Korumasından Yararlanmış Gençlerimizin Kamu Kurumlarına Yerleştirilmesi Töreninde "2020 Erişilebilirlik Yılı" ilan edilmiştir.

Bu çerçevede; Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 2020'nin Erişilebilirlik Yılı ilan edildiğine ilişkin 2020/1 sayılı Genelge yayımlanarak söz konusu Genelge kapsamında erişilebilirliğin gerçekleştirilmesi için mevzuat ile verilen hizmetlerin gerektirdiği iş ve işlemlerin yürütülmesi, ayrıca bu iş ve işlemlerin takibinin sağlanması amacıyla tüm kurum ve kuruluşlara gerekli duyuru yapılmıştır.

Unutmayalım **"Erişilebilirlik Herkes İçindir"...**

Bakanlık olarak engelli ve ailelerine yönelik çeşitli düzenlemeler yaparak destek veriyoruz. Engellilerin hem kamuda hem de özel sektörde istihdamlarını takip ve teşvik ediyoruz. Her yıl engelli ataması gerçekleştiriyoruz. Dünyada ilk olarak engellilere yönelik Engelli Kamu Personel Seçme Sınavı yapıyoruz. Bu yıl da sınav Nisan ayında yapılacak. İmtihana giren engellilerimiz aldıkları puanlar üzerinden kamu kurum ve kuruluşlarına yerleşiyorlar.

Engellilerin eğitim, istihdam ve bağımsız yaşam becerisi kazanma süreçlerinde devlet olarak birçok mekanizmayı hayata geçirdik ve yenileri için çalışmalarımız devam etmektedir. Biz Bakanlık olarak bütün engellilerimizin eğitim hakkını önemsiyoruz. Bu nedenle de Milli Eğitim Bakanlığına bağlı özel eğitim merkezlerine giden engellilerimizin ulaşım dahil bütün giderleri noktasında çalışmalar yapıyoruz. Ücretsiz servis hizmetleri sunuyoruz, okulların ona göre dizayn edilmesini önemsiyoruz.

İhtiyaç duyan engelli kardeşlerimiz özel eğitim ve rehabilitasyon birimlerinden hizmet alıyor. Bunun da ücretini devlet olarak öduyoruz. Yine engelli kardeşlerimizin ailelerini de desteklememiz gerekiyor. Türkiye’de 517 bin ağır engelli kardeşimiz evde bakım desteği alıyor. Bakanlık olarak evde destek programını yürütüyoruz, maddi destek veriyoruz.

Engellilik konusunda koruyucu ve önleyici ciddi çalışmalar yürütüyoruz. Tanı konulduktan sonra müdahale boyutunda programlar geliştiriliyor. Erken tanıdan sonra erken müdahale boyutuyla eğitim, rehabilitasyon ve yeti kaybını minimuma indirme, hatta ortadan kaldırma noktasında çok ciddi ulusal programlar geliştiriyoruz. Bu çerçevede Ulusal Erken Müdahale Programı çalışmalarımız var.

Sonradan kazanılmış engellilikleri unutmüş değiliz. Bugün Türkiye’de bölünmüş yolların varlığı, sosyoekonomik gelişme, trafik kazalarının, iş kazalarının azalması sonradan kazanılan engellilik oranını gittikçe azaltıyor.

Çok dikkat çekmek istediğimiz ev kazalarıdır. Özellikle ev kazalarında çocuklarımız ciddi manada travmaya maruz kalıyor ve kalıcı engeller oluşabiliyor. Yine yaşlılar açısından baktığımızda ev içinde ve dışında düşmeler yaşanıyor. Bu açıdan biz önlenabilir kazalara ilişkin çok ciddi kampanya yapmaya çalışıyoruz. Burada bütün kamu kurum ve kuruluşlarının da desteğini istiyoruz.

Engelli ailelerinin üzerindeki yükü hafifletmek adına geçen yıl hayata geçirdiğimiz Gündüz Yaşam Merkezlerini yıl içinde tüm illerde uygulamaya almayı hedefledik. Engelliler evlerinden alınarak Gündüz Yaşam Merkezlerine getiriliyor. Engelli kardeşlerimize burada gün içerisinde eğitim, rehabilitasyon, beceri, yeti kazandırma gibi programlarla yardımcı olunuyor. Sonra da evine bırakılıyor. Bu şekilde hem ailelerin omzundaki yükü biraz hafifletmiş oluyoruz hem de engelli kardeşimize çok ciddi manada rehabilitasyon programı uyguluyoruz.

Türkiye’de nüfus giderek yaşlanıyor. Bu nedenle yaşlılara yönelik önemli programlar geliştiriyoruz. Yaşlıların korunması ve desteklenmesi ile biyo-psikososyal bakıma ihtiyacı olan yaşlıların yaşadıkları mekânlarda gerekli bakımları gerçekleştirilerek, yaşamlarının kolaylaştırılması amacıyla hayata geçirilen Yaşlı Destek Programı 354 ilçede uygulanıyor.

Biz istiyoruz ki engelli ve yaşlılarımız ailesiyle mutlu bir şekilde yaşasın.

Uzm. Dr. Orhan KOÇ

ENGELLİ VE YAŞLI HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRÜ

OCAK

2020 FAALİYETLERİ

06 Ocak 2020 Pazartesi

Yaklaşık 11 Bin Görme Engelli Kamuda İstihdam Edildi

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Ulusal Engelli Veri Sistemi'nde kayıtlı 281 bin 439 görme engelinin bulunduğu Türkiye'de, 2019 itibarıyla kamuda istihdam edilen görme engellilerin sayısı 10 bin 765 oldu.

Kamuda İstihdam Edilen 55 Bin 196 Engellinin 10 Bin 765'ini Görme Engelli

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı verilerine göre, kamuda istihdam edilen 55 bin 196 engellinin 10 bin 765'ini görme engelli vatandaşlar oluşturdu. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca görme engelli vatandaşlar için erişebilirlik düzenlemelerinden rehabilitasyona ve istihdama uzanan birçok alanda çalışma yürütülüyor.

Ulusal Engelli Veri Sistemi Verilerine Göre 2,5 Milyon Engelliden 281 Bin 439'u Görme Engelli

Bakanlığın Ulusal Engelli Veri Sistemi'ndeki 2,5 milyon engelliden 281 bin 439'u görme engelli olarak kayıtlarda yer alıyor. Türkiye'de 2019 itibarıyla kamuda istihdam edilen 55 bin 196 engelliden 10 bin 765'i de görme engellilerden oluşuyor. Bakanlık, görme yetisini ileri derecede veya tamamen kaybetmiş bireyler için İstanbul Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi ile Ankara Yenimahalle Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi'nde eğitim ve rehabilitasyon programları yürütüyor. Görme engellilere bu merkezlerde 6 ay süreyle, başkasının yardımına ihtiyaç duymaksızın bağımsız yaşama ve hareket teknikleri konusunda eğitimler veriliyor, sosyal hayata uyumları ve psikolojik açıdan rehabilitasyon hizmeti sağlanıyor. Rehabilitasyon merkezlerinde görme engelliler mesleki açıdan da destekleniyor. Merkezlerde 4 bin 548 kursiyer mesleki eğitimlerini başarıyla tamamlayarak sertifikalandırıldı.

"Görme Engelliler İçin Dijital Dönüşüm Çalıştayı" Yapılacak

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü öncülüğünde 2020'nin ilk yarısında "Görme Engelliler İçin Dijital Dönüşüm Çalıştayı" yapılması planlanıyor. Çalıştayda, görme engellilerin eğitimi ve sosyal hayatlarında bağımsız bir şekilde hareket edebilmeleri açısından büyük önem taşıyan yeni teknolojiler ele alınacak.

07 Ocak 2020 Salı

Türkiye 2020 Yılında Engelli ve Yaşlı Bakım Kalitesinde Öncü Ülke

Engelli, yaşlı ve bakıma ihtiyacı olan bireylere bakım ve rehabilitasyon hizmeti veren kamu ve özel tüm kuruluşlar 2020 yılı itibariyle Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından her yıl düzenli bir şekilde yerinde kalite değerlendirmesine tabi tutulacak.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt SELÇUK tarafından imzalanarak yürürlüğe giren **“Engelli ve Yaşlı Bakım Hizmetlerinde Kalitenin Geliştirilmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönerge”** ile tüm kuruluşlar kalite değerlendirmesine tabi tutularak her kuruluşun kalite açısından puanlandırılması sağlanacak.

Engelli ve yaşlı bakımında kalitenin değerlendirilmesinde kullanılacak bakım hizmetleri kalite standartları Türkiye’ye özgün olarak geliştirildi. Ülkemizde bakım hizmetlerinin kalitesinin değerlendirilmesinin kriterleri oluşturuldu. Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından, akademisyenler, alan uzmanları ile saha çalışanlarının katılım ve desteği ile uluslararası gelişmeler de incelenerek hazırlanan **“Bakım Hizmetlerinde Kalite Standartları”** bu alanda bir ilk olmakla birlikte; kaliteli hizmet sunumunun güvencesi açısından büyük önem arz ediyor.

Kalite Standartları Bakım Kuruluşları İçin Belirleyici Olacak

Söz konusu standartlar; her yaşta engelli, yaşlı ve bakıma ihtiyacı olan bireylere bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunan resmi ve özel gündüz yaşam merkezleri, bakım merkezi, bakım ve rehabilitasyon merkezi, huzurevi, huzurevi yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezi ile bu kuruluşlara bağlı ek ünite, ek birimler ve evde bakıma destek hizmetlerini kapsıyor. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde Aralık 2019 itibariyle toplam 1.028 bakım kuruluşu mevcut.

Tüm bakım kuruluşlarında verilen hizmetlerin kalitesinin artırılması suretiyle başarılı kuruluşların teşvik edileceği bu sistemde artık bakım kuruluşları, kalite açısından sınıflandırılıyor. Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü geliştireceği elektronik ve web tabanlı yazılım sistemleri ile de bakım süreçlerini daha sağlıklı yöneterek sektörü doğru yönlendirebilecek. Ayrıca gerçekleştirilecek eğitim ve rehberliklerle; bakım kalitesinin kurumsal ve ülke düzeyinde artırılması hedefleniyor.

Bakım Turizmine Büyük Katkı

Ülkemizde engelli ve yaşlı bakım hizmet sektörüne yönelik bilimsel ve kaliteyi artırıcı bir mevzuatın hayata geçirilmesi; orta ve uzun vadede hizmetlerde standardizasyonu sağlayacağı gibi kaliteli hizmeti, rekabetçi bir ortamda en önemli araç haline getiriyor.

Bu haliyle standartlar, uluslararası anlamda Dünya Sağlık Örgütü tarafından da önemli başlıkları içeriyor. Ayrıca uluslararası alanda da kabul gören bu çalışma, önümüzdeki süreçte “Engelli ve ileri yaşlı Bakım Turizmi”nde sağlayacağı katma değer ile bu alanda talep artırıcı ve var olan arzın daha doğru yönlendirilmesi açısından, potansiyel ivmenin oluşmasına büyük bir katkı sağlayabilecek.

10 Ocak 2020 Cuma

Engelli ve Devlet Korumasından Yararlanmış Gençlerimizin Kamu Kurumlarına Yerleştirilmesi Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Bakan Selçuk'un Katılımı ile Gerçekleştirildi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt SELÇUK, engelli vatandaşlarımızın ve devlet korumasından yararlanmış gençlerimizin kamu kurumlarına yerleştirilmesi törenine katıldı.

“Engelli Memur Sayısı 10 Kat Artışla 56 Bin 500 Kişiye Ulaştı”

Cumhurbaşkanı ERDOĞAN, **Beştepe Millet Kongre ve Kültür Merkezi**'nde düzenlenen törende yaptığı konuşmada, 1304 engelli vatandaşı kamuda işe yerleştirdiklerini, devlet korumasında yetişen gençlerden 2002'den bugüne kadar kamuya yerleştirilenlerin sayısının 29 bine ulaştığını bildirdi. ERDOĞAN, “Ülkemizdeki engelli memur sayısı bizden önceki döneme göre yaklaşık 10 kat artışla 56 bin 500 kişiye ulaştı.” dedi.

Devlet olarak 17 yıllık görev sürecinde hiçbir zaman engellilere duyarsız kalmadıklarını, her zaman yanlarında olduklarını ve olmaya devam edeceklerini ifade eden ERDOĞAN, “Bugün her eğitim seviyesinden 1561 gencimizin daha atamasını gerçekleştiriyoruz. Böylece Türkiye, sosyal devlet olmanın gereklerini yerine getiren bir ülke olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur. Bu ülkede yaşayan her birey gibi engellilere ve devlet korumasında yetişen gençlerimize sahip çıkıyor, kendilerini en iyi geleceğe hazırlamaya çalışıyoruz.” diye konuştu.

Cumhurbaşkanı ERDOĞAN, Türkiye'nin zenginliğini 81 vilayetin tamamına ve buralarda yaşayan her kesimden vatandaşın istifadesine sunduklarına işaret ederek, "Türkiye'yi büyütürken, üretimi artırırken, milli gelirimizi 3 kattan fazla yükseltirken, istihdam yelpazesini genişletirken tüm vatandaşlarımızı özellikle kucaklamaya gayret ettik.

Dünyanın en iyi sosyal güvenlik ve sağlık sistemini kurmamızın amacı da budur. Ülkemizde devletin şemsiyesi dışında hiç kimsenin kalmaması için özel çaba gösterdik." değerlendirmesinde bulundu.

"2 Milyar Liradan 55 Milyar Liraya Çıkardık"

Sosyal yardımlar için ayrılan yıllık bütçeyi 2 milyar liradan 55 milyar liraya çıkardıklarını dile getiren ERDOĞAN, son 17 yılda tam 339 milyar liralık sosyal yardımda bulunulduğunu, milli gelir içindeki sosyal yardımların payını yüzde 0,3'ten yüzde 1,2 seviyesine yükselttiklerini bildirdi. ERDOĞAN, engelliler ve devlet korumasındaki çocuklar yanında kadınlara, yaşlılara, dul ve yetimlere, şehit yakınları ve gazilere ihtimam gösterdiklerini ifade ederek, Türkiye büyüdükçe, güçlendikçe, zenginleştikçe ortaya çıkan değeri tüm vatandaşlara yansıtmaya bundan sonra da devam edeceklerini söyledi.

Engellilerin toplumsal hayatın her alanında olmalarını sağlamak için çok yönlü çalışmalar yürüttüklerini aktaran ERDOĞAN, bunlardan ilkinin erişilebilirlik meselesi olduğunu belirtti. ERDOĞAN, “Sağlık ve eğitim kurumları ile iş yerleri başta olmak üzere her alandaki hizmetlerin engelli ve yaşlılarımız açısından erişilebilir şekilde verilmesini özellikle istiyoruz. Bunun başarılması lazım. Eviden çıkan bir engelli veya yaşlı, kaldırımıyla, yaya geçidiyle, parkıyla, bina girişiyle, toplu taşıma aracıyla her bakımdan kolayca yararlanabileceği imkanlara sahip olmalıdır.” diye konuştu.

Yeni yatırımların erişilebilirlik esasına göre yapılması ve eski binaların bu doğrultuda dönüşümlerinin süratle tamamlanması gerektiğine işaret eden ERDOĞAN, “Onun için şimdi yeni bir hedef belirledik, 100 bin konut, TOKİ olarak ne yapacağız, yıllık inşa edeceğiz ve diyoruz ki yani gecekondular var, size hem destek vereceğiz hem de gelin TOKİ'nin yapmış olduğu bu yeni konutlara sizleri taşıyalım.” dedi.

“2020 Yılı'nın ‘Erişilebilirlik Yılı’ Olarak İlan Edilmesinde Fayda Görüyorum”

Bazı konutların bulunduğu bölgelere itfaiyenin bile girmekte zorlandığını dile getiren ERDOĞAN, konuşmasını şöyle sürdürdü: “Niye? Erişilebilir değil de onun için. İşte bunları da erişilebilir hale getirmemiz lazım. Bu sürecin rastgele, plansız, programsız yürütülmesi de doğru değildir. Erişilebilirlik standartları belirlenmeli ve tüm kurumlar çalışmalarını buna göre yürütmelidir. İşte bu amaçla **2020** yılının ‘**erişilebilirlik yılı**’ olarak ilan edilmesinde fayda görüyorum, hayırlı olsun. Yürütülecek projelerle hem fiziksel erişim hem dijital dönüşüm en önemlisi de zihinsel dönüşüm yönünde gereken adımlar atılmalıdır. Eğer zihinsel dönüşüm sağlanmazsa zaten burada bir sakatlık var demektir. Bu sürecin Cumhurbaşkanı olarak bizzat takipçisi olacağımı özellikle ifade etmek istiyorum.”

Ailesi olmayan veya ailesinin yanında hayatını sürdürme imkanı kalmayan her çocuğa sahip çıkmanın devlet olarak en başta gelen görevleri olduğuna işaret eden ERDOĞAN, “Elbette esas olan, çocuğun ailesinin yanında veya ona aynı hissi yaşatacak bir ailenin yanında büyümesidir. Çünkü eskiden yaygın şekilde rastladığımız yurt tipi binalarda ve sadece kamu görevlilerinin gözetiminde çocuk yetiştirilmesi pek mümkün olmuyor. Bu amaçla iktidara geldiğimiz yıldan itibaren devlet korumasındaki çocuklarla ilgili sistemi baştan sona değiştirdik.” diye konuştu. Cumhurbaşkanı ERDOĞAN, yurt tipi binaları terk ederek çocukların aile ve mahalle sıcaklığı içinde hayatlarını sürdürebilecekleri yeni bir sisteme geçildiğini belirterek, “Maddi durumu iyi olmadığı için devlet gözetimine verilen çocukları, kendi aile ortamlarında ekonomik ve sosyal olarak destekledik. Halihazırda 128 binin üzerinde çocuğun bu şekilde kendi aileleri yanında yetişmelerini sağlıyoruz.” bilgisini aktardı.

Kimsesi olmayan çocuklar için koruyucu aile sistemini yaygınlaştırdıklarını, bunu yaparken de kardeşleri ayırmamaya itina gösterdiklerini vurgulayan ERDOĞAN, şöyle devam etti: “Halen 6 bine yakın koruyucu aile 7 bin 259 çocuğumuza ne yapıyor, sahip çıkıyor. Görüldüğü gibi devlet gerektiğinde ne deriz biz ‘devlet baba’, gerektiğinde ‘devlet ana’. Bakın biz ‘Anadolu’ demişiz. Nereye? Anadolu’muza. Niye? Bundan dolayı. Daima ihtiyaç duyulan vatandaşlarımızın ve korumaya muhtaç çocuklarımızın devlet baba, devlet ana her zaman yanındadır. İnşallah önümüzdeki dönemde bu hizmetleri çok daha yaygın ve güçlü şekilde devam ettireceğiz.”

“Güçlü Aileler Kuracağız ki Güçlü Millet Olalım”

“Aile kurumu, milli varlığımızın belkemiğidir.” ifadesini kullanan Cumhurbaşkanı ERDOĞAN, şunları kaydetti: “Büyük ve güçlü Türkiye hedefimize ulaşabilmenin en önemli şartlarından biri, aile kurumunu sağlam bir şekilde ayakta tutmaktır. Aksi takdirde tıpkı omurgası çökmüş bedenin felç olması gibi aile kurumu dağılmış bir toplumun da yerle yeksan olması kaçınılmazdır. Bugün Batı toplumlarını bekleyen en büyük tehdit budur. Batı çöküyor. Niye? Aile diye bir kavram buralarda kalmamış. Ama şimdi bizi de tehdit ediyor.

Aile kurumu dağıldığında nüfus da azalmaya başlıyor. Niye ben en az 3 çocuk diyorum? Bunu dememin sebebi; güçlü milletler güçlü ailelerden oluşur. Güçlü aileler kuracağız ki güçlü millet olalım. Yıllarca maalesef doğum noktasında kısırlaştırma politikası güttüler. Niye? Türkiye'nin nüfusu azalsın diye. Ben de tam aksini iddia ediyorum, nüfusumuz çoğalmalı ki biz ekonomi tahsili gördük ekonominin belkemiği insandır. İnsan varsa güçlüsünüz, insan yoksa güçlü değilsiniz, insan varsa emek var, insan varsa sermaye var, insan varsa para var, insan varsa üretim var, tüketim var. İnsan yoksa bunların hiçbiri yok.”

Aile kurumu dağıldığında nüfusun da azalmaya başladığını söyleyen ERDOĞAN, “Çünkü sadece bireylerin ve onların hayat biçimlerinin hakim olduğu bir yerde çocuğa yer bulunamıyor. Bu yüzden pek çok Batı toplumu bir süre sonra yeryüzünden silinme riskiyle karşı karşıya kalacaktır. Türkiye de henüz bu derecede değilse bile aynı tehditle yüzleşmeye başlamıştır.” diye konuştu.

“Bu Büyük Tehlikeye Hep Birlikte Karşı Koymalıyız”

Gençlerin evlilik yaşının giderek yukarı doğru çıktığını belirten ERDOĞAN, şu değerlendirmeleri yaptı: “Kızlarımız da erkeklerimiz de çoğu 30’u aşkın evleniyor veyahut da çoğu evde kalıyor. Böyle bir şey olur mu? Devlet babadan bahsediyor muyuz, devlet babanın başında da şu anda Erdoğan var mı? Var, ben de şu anda tavsiye ediyorum. Hiç evlenmeyenlerin sayısı da artıyor, evlilik dışı hayat biçimi medya aracılığıyla meşrulaştırılmaya, daha da vahimi özendirilmeye çalışılıyor, televizyonların birçoğunda bunun kampanyası yapılıyor. Aman bunlara dikkat edelim. Aile kurumunu kökünden kurutmayı amaçlayan sembollerin önü bilinçli bir şekilde açılırken, aile kurumuna sahip çıkan davranışlar küçümseniyor. Bu büyük tehlikeye hep birlikte karşı koymalıyız.”

Cumhurbaşkanı ERDOĞAN, herkesin bunun mücadelesini vermesi gerektiğine vurgu yaparak, “Ailemizin içinde yer aldığı değerlerimize sahip çıkmanın bizi küçülten değil yücelten bir tercih olduğunu gençlerimize göstermeliyiz. Rabbimiz ne buyuruyor? ‘Nikahlanınız, çoğalınız’ buyuruyor. Nikah dışı evlilik bizim değerlerimizde yok. Buna bir defa hep birlikte tavır koymamız lazım. Sevgili Peygamberimiz ne buyuruyor, ‘Kiyamet gününde diğer topluluklara karşı ümmetimin çokluğuyla övüneceğim’ diyor. Bunlar çok önemli, buna dikkat edeceğiz ve hep birlikte bunun gayreti içinde olacağız.” diye konuştu.

Bakan SELÇUK: “Bugün Yapacağımız Atamalarla 2019 Yılı Başından İtibaren Yaklaşık 3200 Gencimizi Kamu Kurumlarındaki Kadro Ve Pozisyonlara Yerleştirmiş Olacağız.”

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt SELÇUK, törende yaptığı konuşmada, 2019'un mayıs ve eylül döneminde devlet korumasında yetişen toplam 1714 gencin kamu kurumlarında istihdam edildiğini belirtti. SELÇUK, “Bugün yapacağımız atamalarla 2019 yılı başından itibaren yaklaşık 3200 gencimizi kamu kurumlarındaki kadro ve pozisyonlara yerleştirmiş olacağız.” dedi.

“**Hayaller engelsizdir**” diyerek engelleri azimle aşanların ve devletin emaneti gençlerin heyecanına şahit olduklarını dile getiren SELÇUK, herkesin önüne çıkan engelleri aşabileceği, taşıdığı potansiyeli en iyi şekilde değerlendirebileceği bir toplum düzenini savunduklarının altını çizdi. SELÇUK, bu kapsamda Cumhurbaşkanı ERDOĞAN liderliğinde, 2002’den bu yana “**sosyal koruma**” şemsiyesi altında üç temel unsur olarak kabul edilen sosyal hizmetlerde, sosyal yardımlarda ve sosyal güvende devrim niteliğindeki iyileştirmeleri hayata geçirdiklerini söyledi.

“Engelli Hakları Alanında Reform Niteliğinde Adımlar Atıldı”

Bakan SELÇUK, engellerin kalktığı bir toplum olma vizyonuyla hareket ettiklerini, engellileri ekonomiden siyasete, eğitimden spor ve sanata kadar hayatın her alanına katkı sağlayan ve üreten bireyler olmaları konusunda desteklerini ifade etti. Son 17 yılda engelli hakları alanında reform niteliğinde adımlar atıldığını söyleyen SELÇUK, **Engelliler Kanunu** ile Türkiye’de ilk defa 1500 maddelik engelliler hukukunun oluşturulduğunu, Türkiye’nin **Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesini** ilk imzalayan ülkeler arasında yer aldığını, engellilere yönelik pozitif ayrımcılığın anayasal güvence altına alındığını anımsattı.

Erişilebilirlik standartlarının da yürürlüğe konulduğuna işaret eden SELÇUK, evde bakım yardımı, evde bakıma destek, gündüzlü bakım ve kuruluşlarda yatılı bakım hizmet modelleriyle de birey ve ailelerin ihtiyaçlarının gözetildiğini dile getirdi. Bakan SELÇUK, diğer alanlarda olduğu gibi engellilere sunulan hizmetlerde de önceliğin aile yanında bakım olduğunu vurgulayarak, aynı zamanda 361 bakım merkezinde 27 bini aşkın engelliye yatılı bakım hizmeti sunduklarını kaydetti. Yayımlanan **Kalite Hizmetleri Yönergesi** ile bakım hizmetlerinde niteliği artırmaya yönelik bir sürece geçildiğinin altını çizen SELÇUK, bakım gereksinimlerinin yanında, toplumun tüm kesimlerinin insana yaraşır iş fırsatlarına kavuşmaları için çalıştıklarını aktardı.

“1304 Engelli Vatandaşımızı Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Yerleştireceğiz”

Bakan SELÇUK, kadınlar, gençler ve engelliler başta olmak üzere özel politika gerektiren grupların istihdamını artırmayı amaçladıklarını belirterek, “Özel sektörde engelli istihdamını artırmak için çeşitli kolaylaştırıcı, teşvik edici politikalar uyguluyoruz. Bugün artık 124 bini bulan engelli vatandaşımız işçi olarak çalışıyor.” dedi. Engellilerin iş bulma süreçlerinin de aktif iş gücü programları, engelsiz iş koçluğu projesi gibi uygulamalarla desteklendiğini, kendi işini kurmak isteyen engellilerden girişimcilik eğitimlerini başarıyla bitirenlere 50 bin liraya kadar hibe desteği verildiğini kaydeden SELÇUK, “Kamudaki engelli istihdamını da artırmaya önem veriyoruz. Bugün de Cumhurbaşkanımızla beraber 1304 engelli vatandaşımızı kamu kurum ve kuruluşlarına yerleştireceğiz.” diye konuştu.

“Sahipsiz Kalmış Her Çocuğa Devlet Olarak Sahip Çıkmaktayız”

Bakan SELÇUK, öz aileleri yanında bulunan dezavantajlı durumdaki çocuklara sosyal ve ekonomik destek sağlayarak aile bütünlüğünü korumayı gözettiklerini, bu şekilde bakımı mümkün olmayan çocukları da kuruluşlar, koruyucu aile ve evlat edindirme ile aile sıcaklığına kavuşturmayı hedeflediklerini söyledi. “Hangi nedenden olursa olsun, bu ülkede sahipsiz kalmış her çocuğa biz devlet olarak sahip çıkmaktayız ve çıkmaya da devam ediyoruz.” diyen SELÇUK, çocukları aile sıcaklığına en yakın mekanlarda, spor ve sanatla uğraşan, milli ve manevi değerlere bağlı, geleceğe umutla bakan, sorumlu birer Türk genci olarak yetiştirdiklerini kaydetti. Devlet koruması altında yetişen gençlerin devlet himayesinin bir göstergesi olarak kamuda istihdam edildiklerine işaret eden SELÇUK, 2018’de yapılan yasal düzenlemeyle gençlere mezun oldukları alanlara göre atanma imkanı getirdiklerini anlattı.

SELÇUK, sözlerine şöyle devam etti: “2019 yılı mayıs ve eylül döneminde toplam 1714 gencimizi kamuya yerleştirdik. Bugün yapacağımız atamalarla 2019 yılı başından itibaren yaklaşık 3200 gencimizi kamu kurumlarındaki kadro ve pozisyonlara yerleştirmiş olacağız. Özellikle şunu ifade etmek isterim; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız ve bağlı, ilgili kurum ve kuruluşlarımızda da 1600’e yakın engelli memurumuzla, 450’ye yakın da devlet koruması altında yetişmiş memurumuzla birlikte çalışmanın onurunu, gururunu yaşamaktayız.”

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı SELÇUK, ataması yapılan engelli vatandaşlar ve gençlerin görev yerlerinin hayırlı olması temennisinde bulunarak, “Sizleri bekleyen parlak istikbalde geleceğin güçlü ve müreffeh Türkiye’sini kuracağınıza inancım tamdır. Bu duygularla hepimizi tebrik ediyor, yeni görevlerinizde üstün muvaffakiyetler diliyorum.” şeklinde konuştu.

Törende, Bakanlıkta Uzman Yardımcısı Olarak Görev Yapan Görme Engelli Sabit KILIÇ ile Devlet Korumasından Yararlanmış Kaymakam Murtaza ERSÖZ'de Birer Konuşma Yaptı

10 yaşında görme yetisini kaybettiğini anlatan KILIÇ, ekran okuyuculu bilgisayarla erken yaşta tanışması sayesinde ilköğretimi ve liseyi birincilikle bitirdiğini, hukuk fakültesine tavan puanla girdiğini, KPSS'de engelli olmayan akranları arasında Türkiye 11'incisi olduğunu anlattı. 9 enstrüman çaldığını da dile getiren KILIÇ, ekran okuyuculu yazılımların bütün engelli çocuklara sağlanmasının büyük önem taşıdığını söyledi.

Ağrı'nın Taşlıçay İlçesi Kaymakamı Murtaza ERSÖZ de anne ve babasının vefatı sebebiyle 7 yaşında, kardeşiyle birlikte, devlet korumasına alındığını belirtti. ERSÖZ, "Ne mutlu ki benim hayallerim gerçek oldu. Küçük yaşlardan itibaren bu ailenin bir ferdiyim ve her zaman bundan gurur duydum." dedi. Programın sonunda Cumhurbaşkanı ERDOĞAN, Bakan SELÇUK, engelliler ve devlet korumasında yetişen gençlerin butonlara basmasıyla atamalar gerçekleştirildi.

14 Ocak 2020 Salı

Alzheimer ve Otizmlili Bireyler için Yeni Gündüz Yaşam Merkezleri

Yüksek İhtisas Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa PAÇ ve Sincan Belediye Başkan Yardımcısı İhsan DUMAN'ın, Engelli Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü Uzm. Dr. Orhan KOÇ ile görüşmesinde Alzheimer ve Otizmlili bireyler için (Disease/İllness/Morbus/Patoloji) Gündüz Yaşam Merkezleri açılması ele alındı.

Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü Uzm. Dr. Orhan KOÇ; Engelli vatandaşların, bakıma ihtiyacı bulunanların çaresiz kalmadıkları bir Türkiye için 2002 yılından bugüne bakım hizmeti modellerini geliştirdiklerini 354 bakım merkezinde 27 bin engelli bireye hizmet verdiklerini söyledi.

Ayrıca önem verdikleri bir diğer konunun, gündüz yaşam merkezleri olduğunu belirten Uzm. Dr. Orhan KOÇ; 2018 yılında sadece 7 olan gündüz yaşam merkezlerini 2019 yılı itibarıyla 52 ilde 69 merkeze çıkardıklarını, 2020 yılı bitmeden 81 ilde engelliler için gündüz yaşam merkezlerinin aktif hizmet vereceğini ifade etti.

22 Ocak 2020 Çarşamba

Bakan Selçuk Cafe Down'un "Engel" Tanımayan Çalışanlarıyla Buluştu

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt SELÇUK, devlet koruması altında bulunan engellilerin sosyal yaşama uyumu ve istihdam olanaklarını artırmak amacıyla faaliyet gösteren "Cafe Down"da çalışanlarla bir araya geldi.

Bakan SELÇUK, Kızılay semtinde, Saray Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren Cafe Down'u ziyaretinde sohbet ettiği engelli çalışanlarla çay içti.

Cafede yürütülen çalışmalara ilişkin yetkililerden bilgi alan Selçuk'a engelli çalışanlar da sevgi gösterisinde bulundu.

Renkli görüntüler ve diyalogların yaşandığı ziyarette, down sendromlu çalışan Adil YILDIRIM ile Cemil KOLONCU, Bakan SELÇUK'a sevdikleri türkülerini seslendirdi

24 Ocak 2020 Cuma

2020 Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı (EKPS) Başvuru Süreci Başladı

26 Nisan 2020 tarihinde yapılacak olan Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı (EKPS) için başvuruların **24 Ocak-12 Şubat 2020** tarihleri arasında, kuraya katılacaklar için başvuruların **28 Nisan-13 Mayıs 2020** tarihleri arasında yapılacağı süreç başladı.

"Engelli Kamu Personel Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmelik" uyarınca **26 Nisan 2020** tarihinde yapılacak olan Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı (EKPS) için başvurular, **24 Ocak-12 Şubat 2020** tarihleri arasında, (Başvuru sürecini kaçıran adaylar için geç başvuru **11-12 Mart 2020** tarihleri arasında alınacaktır.) kuraya katılacaklar için başvurular ise **28 Nisan-13 Mayıs 2020** tarihleri arasında (Başvuru sürecini kaçıran adaylar için geç başvuru **3-6 Haziran 2020** tarihleri arasında alınacaktır.) yapılacaktır. Sınava ilişkin başvuru, başvuru koşulları, sınav, değerlendirme, yerleştirme ve kuraya başvuracaklar ile ilgili kurallar ve işlemler, **Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının internet sitesinde (www.osym.gov.tr)** yayımlanan 2020-Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı (EKPS) ve Kura Başvuru Kılavuzunda yer almaktadır.

2020 Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı (EKPSS) Başvurusunda Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

İlk defa sınava girecek adaylar ve 2012 ÖMSS ve 2014, 2016 ve 2018 EKPSS sınavlarına girip **ENGEL DURUMU DEĞİŞEN ADAYLAR İÇİN ÖN KABUL VE TAAHHÜT BEYANI BELGESİ DÜZENLENECEKTİR.**

2012 ÖMSS ve 2014, 2016 ve 2018 EKPSS yıllarında sınava başvurup **eğitim durumu değişen** adaylar, 2020 EKPSS kılavuzundaki bilgiler doğrultusunda **ÖSYM başvuru merkezlerinde** kayıtlarını yenileyecektir. **Ayrıca bir Ön Kabul ve Taahhüt Beyanı Belgesi almalarına GEREK YOKTUR.**

“Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırılması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik” veya “Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik” hükümlerine uygun alınmış **%40 ve üzeri Engelli Sağlık Kurulu Raporu olan tüm** başvurular kabul edilecektir. Raporlarda **ÇALIŞABİLİR İBARESİ ARANMAYACAKTIR.** “ÇALIŞAMAZ” ibareli raporların atama sürecinde yenilenmesinin gerekli olabileceği adaya hatırlatılacaktır.

Kimler Başvurabilir?

“Çocuklar İçin Özel Gereksinim Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik” hükümlerine uygun olarak alınmış **Çocuklar İçin Özel Gereksinim Raporunda (ÇÖZGER) Hafif düzeyde ÖGV, Orta düzeyde ÖGV, İleri düzeyde ÖGV, Çok ileri düzeyde ÖGV, Belirgin özel gereksinimi vardır (BÖGV), Özel koşul gereksinimi vardır (ÖKGV)** şeklinde özel gereksinim düzeylerinden en az birinin yer aldığı raporların başvuruları kabul edilecektir.

Sınav başvuru sürecinde geçerli süreli raporların başvurusu kabul edilecektir. 65 yaşını dolduran engelli adayların EKPSS'ye başvurusu kabul edilmeyecektir. EKPSS'ye **ortaöğretim kurumlarından(lise), yükseköğretim, önlisans veya lisans mezunu** programlarından herhangi birisinden mezun veya EKPSS'nin geçerlilik süresi içerisinde mezun olabilecek durumda olanlar başvurabilecektir. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi Müdürlüklerince verilen **“Yetişkinler Eğitimi İkinci Kademe Başarı Belgesi”** eğitim düzeyi olarak ilköğretim okulunun ilk beş sınıfına denk sayıldığından bahisle, bu belgeye sahip olan engelli adaylar, bu kılavuzda belirtilen başvuru tarihi itibarıyla kuraya katılım amacıyla **(ilkokul düzeyinde)** başvuruda bulunabilecektir. EKPSS/kuraya yurt dışında eğitimleri tamamlamış olan engelli adaylar ile yurt dışında bir eğitim kurumundan EKPSS'nin geçerlik süresi içinde mezun olabilecek durumda olan adaylar da başvurabileceklerdir.

ÖSYM Başvuru Merkezine Başvuru İçin Sınav Ücretinin Ödenmesi Gerekli

Adaylara Ön Kabul ve Taahhüt Belgesini aldıktan sonra diğer gerekli olan belgelerle birlikte EKPSS kılavuzundaki bilgiler doğrultusunda **ÖSYM Başvuru Merkezine başvurmaları ve sınav ücretini ödemeleri** gerektiği hatırlatılacaktır. İnternet erişim şifresini kaybeden veya unutan adaylar, ÖSYM'nin <https://ais.osym.gov.tr> internet adresinden ücretsiz olarak yeniden edinebilirler. Bunun için belirtilen internet adresinden "Şifremi Unuttum" alanına girmeleri, burada kendilerine sorulan soruları doğru cevaplandırmaları (Sorulara verilen cevaplar, daha önce sistemde şifre değişikliği yapılırken verilen bilgilerle aynı olmalıdır.) gerekmektedir. Sorulara doğru cevap veremediği için internet erişim şifresini bu yolla yeniden edinemeyen adaylar, yeni şifre edinmek için Başvuru Merkezlerine nüfus cüzdanı/ T C Kimlik Kartı /pasaportları ile birlikte şahsen başvurmaları gerekmektedir.

Ön Kabul ve Taahhüt Beyanı Belgesi düzenlenmiş, sınav başvuru süreci ile ilgili sıkıntı yaşayan engelli adaylar, **ÖSYM çağrı merkezini (444 67 96)** arayabilir. 2012 ÖMSS ve 2014, 2016 ve 2018 EKPSS yıllarında yapılan sınavlarda ulaşım problemi yaşayan engelli adayların taşınması konusunda İl Müdürlüklerimiz koordinatörlüğünde çalışma yapılmıştır. 26 Nisan 2020 tarihinde yapılacak EKPSS için engelli adayların sınav merkezine taşınması konusunda planlamanın yapılması amacıyla; sınav merkezine taşınma konusunda yardım talep eden adayların iletişim bilgilerinin kaydının alınması gerekmektedir.

Başvuru Sırasında Adayların Yanında Bulundurması Gereken Belgeler

Özrürlük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik veya Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun, üzerinde %40 ve üzerinde engelli olduğu belirtilmiş olan engelli sağlık kurulu raporu, Çocuklar İçin Özel Gereksinim Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun Hafif düzeyde ÖGV (40-49), Orta düzeyde ÖGV(50-59), İleri düzeyde ÖGV(60-69), Çok ileri düzeyde ÖGV(70-79), Belirgin özel gereksinimi vardır BÖGV (80-89), Özel koşul gereksinimi vardır (ÖKGV)(90-99) gereksinim düzeyi olan ÇÖZGER raporu, Öğrenim durumu, diploma veya mezuniyet durumunu gösterir resmî belge, Nüfus cüzdanı /TC Kimlik Kartı veya pasaport (Nüfus cüzdanında fotoğraf ve T.C. Kimlik Numarası bulunmalı, pasaportun süresi geçerli olmalıdır.), Adayın engel grubunu veya durumlarını gösteren diğer belgeler (eğer var ise RAM raporları), EKPSS Aday Başvuru Formu.

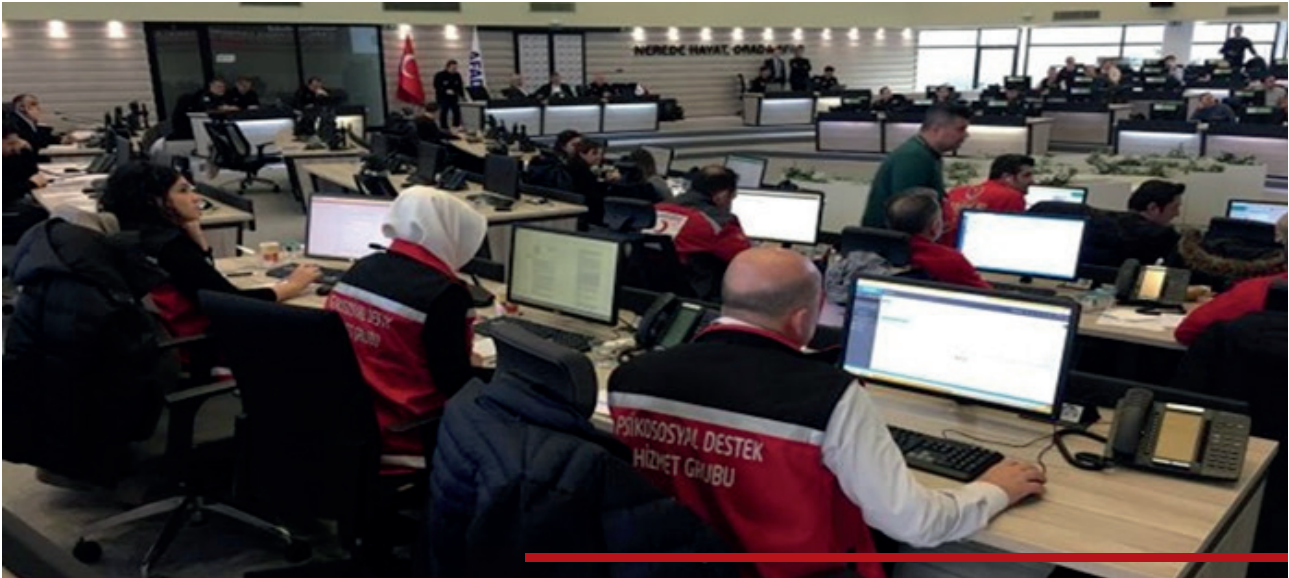
İşitme Engellilerin İlköğretime Başlama Yaşı Öncesi İşitme Engelli Olduklarını Belgelemek Amacı İle Aşağıdaki Belgelerin En Az Birini Getirmesi Gerektilmektedir.

Okudukları ilkokul diploması aslı veya onaylı bir örneği, Kaynaştırma okullarında okuyanların ilkokullarını işitme engelli olarak kaynaştırma okullarında geçirdiklerini açıklayan okullarından alacakları belge, İlköğretime başlama yaşı öncesi işitme engelli olduğunu açıkça gösteren sağlık kurulu raporu/engelli sağlık kurulu raporu, İlköğretime başlama yaşı öncesi işitme engelli olduğunu gösteren diğer belgeler (Kulaklık veya işitme cihazı faturası vb.)

Ön Kabul ve Taahhüt Beyanı Belgesinin Doldurulması

İlk defa EKPSS'ye başvuracak adaylar Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlüklerine başvurarak sınava gireceği engel grubu ile diğer bilgileri içeren Ön Kabul ve Taahhüt Beyanı Belgesini edineceklerdir. Belge her aday için görevli tarafından **İKİ (2) NÜSHA düzenlenerek aday ve görevli tarafından imzalanacaktır.** 2 nüsha olarak düzenlenen ve imzalanan bu belgenin bir nüshası Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlüğünde, bir nüshası adayda kalacaktır.

Sınav Yapılacak Engel Grupları: Genel Engelli, Görme Engelli, İşitme Engelli, Zihinsel Engelli Genel Engelliler Sınavı (Ortopedik, Ruhsal ve Duygusal, Süreğen (kronik) Hastalıklara Sahip Engelliler, Yaygın Gelişimsel Bozukluğu Olanlar (Otizm Spektrum Bozuklukları (OSB), Asberger, RETT Sendromu, Dezintegratif Bozukluk vb.), Özgül/Özel Öğrenme Güçlüğü Olanlar (Dikkat Eksikliği, Hiperaktivite, disleksi vb. olanlar), Dil ve Konuşma Bozukluğu Olanlar, CP hastası olanlar. **Görme Engelliler Sınavı** (Genel engelliler ile aynı testi alacaktır.), **İşitme Engelliler Sınavı** (İlköğretim başlama yaşı öncesi engelli olanlar bu testi alacaklardır. Diğerleri ise Genel Engelli Testini alacaklardır.), **Zihinsel Engelliler Sınavı** uygulanacaktır. Mental Retardasyon (MR), IQ dereceleri, düşük zeka, IQ donuk zeka, sınırdaki zeka vb. zihinsel ifadeler içeren tanısı yazılı adaylar girecektir.

30 Ocak 2020 Perşembe

Deprem Bölgesindeki Engelli ve Yaşlılar Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının Kurumlarına Yerleştirildi

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt SELÇUK, vatandaşların Elazığ ve Malatya'da sağlık hizmetlerine erişimde sorun yaşamaması için gerekli tedbirleri aldıklarını, deprem felaketinden etkilenen vatandaşların temel ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarınca kullanılmak üzere 8 Milyon TL kaynak aktarıldığını söyledi. Bakan SELÇUK; "Elazığ ve Malatya illerimizdeki tüm genel sağlık sigortalılarımız ve bunların bakmakla yükümlü olduğu vatandaşlarımızdan muayene, ilaç, optik, ortez/protez ve diğer tıbbi malzeme katılım payları 30/4/2020 tarihine kadar alınmayacaktır. Elazığ ve Malatya'daki kamu ve özel sektör işverenleri ile Genel Sağlık Sigortalarının prim borçlarının son ödeme tarihleri 30 Nisan 2020'ye kadar ertelenmiştir" bilgisini verdi.

Psikososyal Destek Ekipleri Deprem Bölgesinde

Elazığ ve Malatya'da yaşanan depremin hemen ardından 6 ilden gelen **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı** uzmanların desteğiyle "**psikososyal destek ekipleri**" oluşturuldu. **Psikososyal destek ekipleri** depremzedelere hizmet veriyor. Merkez üssü Elazığ'ın Sivrice ilçesi olan 6,8 büyüklüğündeki depremin yaralarını sarmak için **AFAD** ve **Kızılay**'in koordinasyonunda devletin tüm kurumları seferber oldu.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı psikososyal destek ekipleri de depremzedelerin ihtiyaçlarını tespit etmek için ilk andan itibaren bölgede çalışma yürütüyor. Diyarbakır, Gaziantep, Mardin, Maraş, Adıyaman ve Bingöl'den gelen uzmanların katılımıyla, Elazığ Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü koordinasyonunda oluşturulan ekipler, depremden etkilenen vatandaşlara destek sağlıyor.

Hastanelerde ve enkaz alanlarında bulunan depremzedelerle tek tek görüşerek öncelikli ihtiyaçları saptayan ve ilgili kurumlara yönlendiren uzmanlar, psikososyal destek için kurulan çadırlarda da vatandaşların yaşadığı travmayı atlatmaları için hizmet sunuyor. Ulaşım güçlüğü olan yerlerde hizmetin aksamaması için de "Mobil Sosyal Hizmet Merkezi" araçları devreye alındı. Çalışmalar, vatandaşların yaşadıkları travmayla baş etme kapasitelerini güçlendirmek ve en kısa sürede normal yaşamlarına dönmelerini sağlamak amacıyla 7/24 esasına göre sürdürülüyor. Psikososyal destek ekiplerinin şu ana kadar yürüttüğü çalışmalar kapsamında ihtiyacı olan kadın, çocuk, yaşlı ve engelliler misafir edilmek üzere **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına** bağlı kurumlara nakledildi.

30 Ocak 2020 Perşembe

Namibya Cumhuriyeti Yoksullukla Mücadele ve Sosyal Refah Bakanlığı Heyeti Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğüne Çalışma Ziyareti Gerçekleştirdi

Namibya Cumhuriyeti Yoksullukla Mücadele ve Sosyal Refah Bakanlığı heyeti tarafından 27-31 Ocak 2020 tarihleri arasında Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına çalışma ziyareti gerçekleştirildi.

Namibya tarafı ve Windhoek Büyükelçiliği görüş ve talepleri doğrultusunda oluşturulan program çerçevesinde, 29 Ocak 2020 tarihinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Söğütözü yerleşkesinde, 8. Kat toplantı salonunda Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından Genel Müdürlük ve çalışmalarını tanıtmak üzere bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Namibya Cumhuriyeti Yoksullukla Mücadele ve Sosyal Refah Bakanlığı Yetkilileri; Sn. Albert BİWA, Sn. Henda Pampili DİAS, Sn. Filimon SHİİMİ, Sn. Oscar MUHAPİ, Sn. Samuel JEGEDE, Sn. Isak Christiaan Jacobus STRAUSS, Sn. Miyaze WALUBİTA, Sn. Lesley Charles USURUA ve Sn. Frans Ndalikokule TAAPAPİ'den oluşan heyet, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdür Vekili Faik YILDIRIM, daire başkanları ve uzmanlarla görüştü.

Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdür Vekili YILDIRIM; Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün engellilerin ve yaşlıların ayrımcılığa uğramadan insan haklarından yararlanarak toplumsal hayata katılmaları için ulusal düzeyde politika ve stratejilerin belirlenmesi çalışmalarını koordine ettiğini, engellilere ve yaşlılara yönelik yürütülen sosyal hizmet faaliyetlerine ilişkin ilke, usul ve standartları belirlediğini, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağladığını vurguladı. Engelli ve yaşlılara yönelik hizmetlerin insan odaklı ve hak temelli politikalar çerçevesinde sunulduğu belirtilerek Daire Başkanlıkları personeli tarafından ayrıntılı bilgi verildi, **Namibya Cumhuriyeti Yoksullukla Mücadele ve Sosyal Refah Bakanlığı** Heyet Üyelerinin uygulamalara ilişkin soruları yanıtlandı.

ŞUBAT

2020 FAALİYETLERİ

04 Şubat 2020 Salı

Bakan Selçuk Açıkladı Sosyal Yardım Program Sayısı 43'e Yükseldi

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt SELÇUK, CNN Türk televizyonundaki canlı yayında 'Hafta Sonu' programında Hakan ÇELİK'in konuğu oldu. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt SELÇUK, soruları yanıtladı ve gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Türkiye Genelinde 1003 Tane Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfımız Var

Bakan SELÇUK; **devletin sosyal koruma şemsiyesinin sosyal hizmetler, sosyal yardımlar ve sosyal güvenliği kapsadığını** belirterek, şu bilgileri verdi: "Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarını, Bakanlığımızın sahadaki kılcak damarları olarak nitelendiriyoruz. **Türkiye genelinde 1003 tane Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfımız var.** Deprem bölgesinde vatandaşların temel ihtiyaçlarını karşılamak için ilk etapta Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfımıza geçen hafta 8 milyon lira kaynak aktardık. Buna ek olarak bu hafta 5 milyon lira kaynak daha aktarılacak.

Geçmişten bugüne baktığımızda ülkemiz ve milletimiz her zaman sosyal yardımlaşmayı ve dayanışmayı diri tutmuştur. Biz de bunu kurumsal olarak devam ettirmeye gayret ediyoruz. Sosyal yardım programlarının kapsamını genişlettik.

2002'de dört programla başlamışken, şu anda 43 programımız var. Baktığımızda 2002'de 2 milyar lira olan sosyal yardım bütçemiz şu anda 55 milyar liraya ulaşmış durumda. Türkiye, sosyal devlet olmanın ötesinde ultra sosyal devlet niteliğindedir."

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt SELÇUK; **Türkiye'de nüfusun yüzde 9'unun 65 yaş üzerinde olduğuna dikkat çekti** ve bu oranın ilerleyen yıllarda daha da artacağını tahmin ettiklerini söyledi. **Yaşlı ve engellilere** yönelik önemli politika ve uygulamaları hayata geçirdiklerini anımsatan Bakan SELÇUK, **engellilerin erişilebilirliğiyle ilgili bir genelge hazırladıklarını**, bunu kamuoyuyla paylaşacaklarını bildirdi.

07 Şubat 2020 Cuma

Bakan Selçuk: “Erişilebilir Türkiye” İçin Harekete Geçildi

Cumhurbaşkanı ERDOĞAN, 9 Ocak'ta düzenlenen engelli vatandaşların ve devlet korumasından yararlanmış gençlerin kamu kurumlarına yerleştirilmesi töreninde, erişilebilirlik standartlarının belirlenmesi ve tüm kurumların çalışmalarını buna göre yürütmesinin önemine işaret ederek, 2020'nin “**Erişilebilirlik Yılı**” olarak ilan edildiğini açıklamıştı.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt SELÇUK, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından 2020'nin “**Erişilebilirlik Yılı**” ilan edilmesiyle ülke genelinde geniş kapsamlı bir kampanya başlatılacağını belirtti.

SELÇUK, “2020'de yapacağımız çalışmalarla başta kamu kurumlarımız olmak üzere hayatın her alanını engellilerimize erişilebilir kılmayı amaçlıyoruz. Hedefimiz erişilebilir Türkiye.” dedi. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, “**Erişilebilirlik Yılı**” kapsamında yürütülecek farkındalık oluşturacak etkinlikler için çalışmalara başladı. Bakan Zehra Zümrüt SELÇUK, konuyla ilgili açıklamasında, “Bakanlık olarak geniş kapsamlı bir kampanya başlatılması hedefleniyor. Eğitim kurumlarına ve kamu kurumlarına bilgilendirme yaparak da bu konuda hızlı yol almaları sağlanacak. Kılavuz kitapçıklar hazırlanarak dağıtılacak.” ifadelerini kullandı.

2019'daki **3 Aralık Dünya Engelliler Günü**'nde ilki verilen **Erişilebilirlik Ödüllerinin** her yıl tekrar edilmesini sağlayacaklarını anlatan SELÇUK, yapılacak çalışmalara ilişkin şu bilgileri paylaştı: “Şehirler akıllı ve yaş dostu hale getirilerek yaşlıların kentsel yaşam alanlarından güvenli ve yardımsız olarak faydalanması için gerekli ölçütler belirlenmesi ve erişilebilirlik denetleme sürecine bu ölçütlerin dahil edilmesi sağlanacak. Aynı zamanda belediyeler iş birliğinde, sonradan engelli hale gelen kişilerin konutlarında ihtiyaç duydukları erişilebilirlik düzenlemelerinin yapılmasına ilişkin model geliştirilecek. Ayrıca periyodik olarak kurumlarca yürütülen çalışmalar takip edilecek.”

Engelli vatandaşların daha rahat bir yaşama kavuşması, yapılan hizmetlerde farkındalık oluşturulması ve belli standartların hayata geçirilmesini çok önemsediklerini vurgulayan SELÇUK, “Cumhurbaşkanımızın da belirttiği gibi akıllı şehirlerden bahsettiğimiz bir dönemde tüm şehirlerimizi engelli vatandaşlarımıza tamamen erişilebilir kılmak ve sosyal yaşama katılımlarını artırmak bu yıl en önemli önceliklerimizden biri olacak.” diye konuştu. Bakan SELÇUK, “2020

yılında yapacağımız çalışmalarla başta kamu kurumlarımız olmak üzere hayatın her alanını engellilerimize erişilebilir kılmayı amaçlıyoruz. Hedefimiz erişilebilir Türkiye.” değerlendirmesinde bulundu.

Bakan SELÇUK'tan “Erişilebilirlik Yılı” Genelgesi

Öte yandan “**Erişilebilirlik Yılı**”na ilişkin farkındalık oluşturulması, ülke genelinde engelli ve yaşlı vatandaşların yaşamın her alanına rahatça erişebilmesinin sağlanması için Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt SELÇUK imzasıyla genelge yayımlandı. Genelgede, erişilebilirliğin, engelliler ve yaşlılar başta olmak üzere herkesin toplumsal yaşama eşit ve etkin olarak katılabilmesinin ön koşulu olduğu belirtilerek, “Hareket kısıtlılığı olanların evlerinden çıkabilmesi; kaldırımları, yaya geçitlerini, parkları, binaları ve toplu taşımayı kullanabilmesi; bilgi ve iletişim teknolojilerine ve hizmetlere erişebilmesi için, tüm bunların engelsiz yani erişilebilir olarak planlanması, tasarlanması ve düzenlenmesi gerekmektedir.” denildi.

Eksikliklerin Tespiti Halinde Para Cezaları Söz Konusu

7 Temmuz 2005 tarihinde yürürlüğe giren **5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun**'a işaret edilen genelgede, kanunda kamu kullanımına açık binalar, açık alanlar, ulaşım hizmetleri ve araçlarında erişilebilirliğin sağlanmasına yönelik hükümlerin yer aldığı, erişilebilirlikle ilgili eksikliklerin tespiti halinde de idari para cezalarının uygulanmasının söz konusu olduğu anımsatıldı. Genelgede Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın, Türk Standartları Enstitüsü ile binalar, açık alanlar, toplu taşıma sistemleri ve web sayfalarının erişilebilirliğiyle ilgili standartları da belirlediği, ayrıca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı iş birliğinde **Planlı Alanlar İmar ile Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliklerinde** erişilebilirlik standartlarına yönelik düzenlemeler yapıldığı kaydedildi.

Tüm Kurum ve Kuruluşlara “Erişilebilirlik Yılı” Çağrısı

Bakan SELÇUK, genelge ile Türkiye genelinde açık alanlardan binalara kadar her alanda erişilebilirlik düzenlemelerinin gerçekleştirilmesini, mevzuat kapsamında yürütülen iş ve işlemlerinin takibinin sağlanmasını istedi. Genelgede tüm kurum ve kuruluşların “Erişilebilirlik Yılı” ile ilgili duyuru yapmaları çağrısında bulundu.

10 Şubat 2020 Pazartesi

İlk Kez Bireyselleşme Deneyimi Kazanan Görme Engelli Bireylerin Mezuniyet Sevinci

Ankara Yenimahalle'de bulunan Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezinde 5 buçuk ay boyunca yaşam becerileri kazanan görme engelli bireyler mezuniyet sevinci yaşadı. İlk kez bireyselleşme deneyimi kazanan onlarca görme engelli kursiyer, Braille alfabesiyle hazırlanan diplomalarını aldı. Törene, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü Uzm. Dr. Orhan KOÇ, Yenimahalle Kaymakamı Selda

DURAL, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdür Yardımcıları Faik YILDIRIM ile Önal İNALTEKİN, AÇSHB Ankara İl Mdr. Yrd. Fatih KOCUR, Saray Rehabilitasyon Merkezi Müdürü Bekir DEMİRYILMAZ ve görme engelli kursiyerlerin yakınları katıldı.

Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı **Yenimahalle Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi**, Türkiye'nin dört bir yanından gelen engelli bireyleri hayata hazırlıyor. Hayatları boyunca ilk kez bireyselleşme deneyimi yaşayan görme engelli vatandaşlar özgüven sahibi, hayatlarını devam ettirecek bilgi ve donanımına sahip olarak 5 buçuk ay sonunda okuldan mezun oluyorlar.

Merkezde eğitimini tamamlayan 69. dönem mezunları düzenlenen törenle diplomalarını aldı. Diplomalar engelli bireyler için erişilebilir özellikte olması amacıyla **Braille alfabesiyle** hazırlandı. Diplomasını alan kursiyerler, büyük sevinç yaşadı. Mezuniyet töreninde görme engelli bireyler tarafından hazırlanan tiyatro ve müzik gösterisi renkli anlara sahne oldu.

İstanbul'da Görme Engellilere Yönelik Dijital Dönüşüm Sempozyumu Düzenlenecek

Mezun olan kursiyerlere diplomasını veren **Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü Uzm. Dr. Orhan KOÇ** şunları söyledi; İstiyoruz ki bu kuruluşumuzun kapasitesini artıralım. Biz bu yıl dijital dönüşüm sempozyumu yapacağız daha önce engelli yaşlılara yönelik dijital dönüşüm sempozyumu yaptık, işitme engellilere yönelik dijital dönüşüm sempozyumu yaptık, şimdi de görme engellilere yönelik İstanbul'da sempozyum düzenleyeceğiz. Neden? Çünkü dijital dönüşüm, dijitalleşme ve teknolojik gelişmeler beceri kaybıyla ilgili eksiklerimizin hızla

tamamlamamızı sağlayan süreçler. Bugün akıllı telefonlardaki 7-24 sekreteryası dediğimiz uygulama görme engellilerimizin hayatını o kadar çok kolaylaştırıyor ki. Bu ve buna benzer teknolojilerin takip edilmesi ve görme engellilerimizin erken yaşta bunlara ulaşması konusunda çalışıyoruz. İlk kez bastonla buluşan, baston eğitimi alan kardeşlerimiz var burada, tek başına yaşam beceresi kazanıp yaşayabiliyorlar.”

“Ekmek bile almaya gidemiyordum, şuan kendi başıma gidip kıyafetimi de alabilirim ekmekte alabilirim hiç sıkıntı değil”

Çanakkale’den eğitim almak için geldiğini belirten görme engelli kursiyer Alev DUMAN “Çok mutluyum şuan burada mezun oluyoruz birazda hüzünlüyüm hocalarımızdan ayrılacağımız için. Şuana kadar birçok şey öğrendim mesela dışarı bile çıkamayan insan özgüveni geliyor bir kere ve benim gibi olan arkadaşlarım var bilgisayarda, santralde çok güzel şeyler öğrendik kişisel şeyler de aynı şekilde ben önceden kek poğaçaya yapmayı o kadar bilmiyordum bilmediğim birçok şey varmış onları öğrendim. Sosyal hayatım yoktu biz köy ortamında olduğumuz için hiç sosyal hayatım yoktu ekmek bile almaya gidemiyordum ben markete şuan öyle değil şuan kendi başıma gidip kıyafetimi de alabilirim ekmekte alabilirim hiç sıkıntı değil yani.

Hocalarım çok çok iyiler. Bize yardımcı olan ablalarımız var. Sabah bizimle çok güzel ilgileniyorlar yatak düzeltme konusunda falan bize birçok şeyi öğreten ablalarımız da var. Ben gittiğimde Çanakkale’de ki arkadaşlarımız da burayı tavsiye edeceğim çünkü çok güzel bir yer hocalarımız da birbirinden değerli. Bizimle çok güzel ilgileniyorlar zaten bizi buraya seçip almaları bile bizim için büyük bir onur ve gurur. Elbisem Çanakkale’ye özgü bir kıyafet bunların defilesi de oldu. Yöresel bir kıyafet Çanakkale’ye özgü. Bugün hocalarımın da izniyle bunu giydim. Dedim ki bir değişiklik olsun renklilik olsun” dedi.

“Buraya gelecek her engelli kardeşim gerçekten geride gitmek istemeyecek”

Kursta çok güzel günler geçirdiğini anlatan görme engelli kursiyer Serhat ÇAY “Hatay Antakyalıyım. Çok başarılı olduğumu hissediyorum. Çok güzel şeyler geçti. Bilgisayar öğrendik, santral öğrendik. Türkü çalıp söylüyorum kendi kendime öğrendim. Ben çok müzik sevdiğim için hep müzikle ilgileniyorum. Bilgisayar sıkıntım vardı bilmiyordum burada öğrendim. Santralde sıkıntımız vardı onu da öğrendim çok şükür. Artık planladığımız şeyler olacak muhakkak ilerleyen

zamanda. Buraya gelecek her engelli kardeşim gerçekten geride gitmek istemeyecek. Çok başarılı bir kurum kurumumuzun eğitimleri için ve katkıları için çok teşekkür ediyorum” diye konuştu.

“Ben buraya gelince hayatı öğrendim”

Kurs sayesinde sosyalleştiğini ifade eden 20 yaşındaki görme engelli kursiyer Halil İBRAHİM, “Burada kıyafet katlamayı öğrendim, temizliği öğrendim. Buranın sayesinde sokağa çıkmayı öğrendim. Önce Allah’a sonra hocalarıma teşekkür ediyorum. Bütün hocalarım sağ olsun emek verdiler. Uğraştılar. Dışarı çıkmaya başladım, yeni yeni arkadaşlar keşfetmeye başladım. Arkadaş ortamım oldu bir yere gidip gelmeye başladım. Ben buraya gelince hayatı öğrendim. Asıl hayatın ne olduğunu, hayatın zor olduğunu ve buradaki hocalarımız sağ olsun Rabbim onları bu dünyada da öbür dünya da sıkıntılarını gidermeyi nasip etsin. Çok güzel ilgileniyor hocalar. Öğrenciye çok güzel vakit ayrılıyor” şeklinde konuştu.

“Hiç kimseye hayat engel değildir, başarmak isteyen başarır, bahane yok”

Eğitimler boyunca birçok deneyimi ilk kez yaşadığını belirten görme engelli kursiyer Mustafa ÖZTÜRK “Ben bir görme engelli olarak gerçekten mutluyum buradan. Burayı tavsiye ediyorum, gerçekten çok güzel burası. Hayatımda çoğu şeyler değişti. Ayakkabı bağlamam, birçok şeyim değişti. Buraya gelerek kendimi iyi hissettim. Ben ayriyeten hafızım. Özellikle hayat engel değildir. Hiç kimseye hayat engel değildir. Başarmak isteyen başarır, bahane yok” dedi.

“Annemizin babamızın bize öğretmediklerini biz burada öğrendik”

Ziya ÇAKIR isimli görme engelli kursiyer ise “Kastamonu’dan geldim. Bilgisayar eğitimine geldim. Bugün belgelerimizi aldık inşallah yarın gideceğiz. Çok mutluyum, hocalarımız da bizi bu şekilde getirmek için baya bir uğraştılar. Bizde öğrendiğimiz kadarıyla öğrendik. Bize verilen en iyi şekilde öğrenmeye çalıştık. Bundan önce ki dönem temel eğitimdeydim, bastonla pek bir şeyim yoktu uzaklara gidemiyordum mesela buraya geldiğim zaman arkadaşlara aldırıyordum şimdi artık dış kapıya kadar kendim gidebiliyorum. Sonra özgüvenimiz var. Yemek yapma, ütü yapma gibi şeyler öğretildi. Görme engelli arkadaşlarımız özellikle böyle kırsal yerde evden dışarı çıkartılmıyor adeta utanıyorlar çocuklarından buna karşıyım gelsinler burada eğitimlerini alsınlar. Annemizin babamızın bize öğretmediklerini biz burada öğrendik. Diplomamız **Braille alfabetiyle** hazırlandı aslında çok iyi bizde artık okuyabileceğiz başkasına gidip bu belgede ne yazıyor demektense kendimiz okuyacağız çok güzel bir şey yani” ifadelerini kullandı.

Merkez Hakkında

Yenimahalle Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi 2828 sayılı Yasa çerçevesinde hazırlanan 3 Eylül 2010 tarih ve 27691 sayılı **Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü Engellilerin Bakımı, Rehabilitasyonu ve Aile Danışmanlığı Hizmetlerine Dair Yönetmelik** esaslarına göre zorunlu eğitim yaşını aşmış görme engelli bireylere rehabilitasyon ve eğitim hizmeti veriyor. Yurt geneline yatılı ve gündüzlü hizmet veren kuruluşun giderleri Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından karşılanıyor.

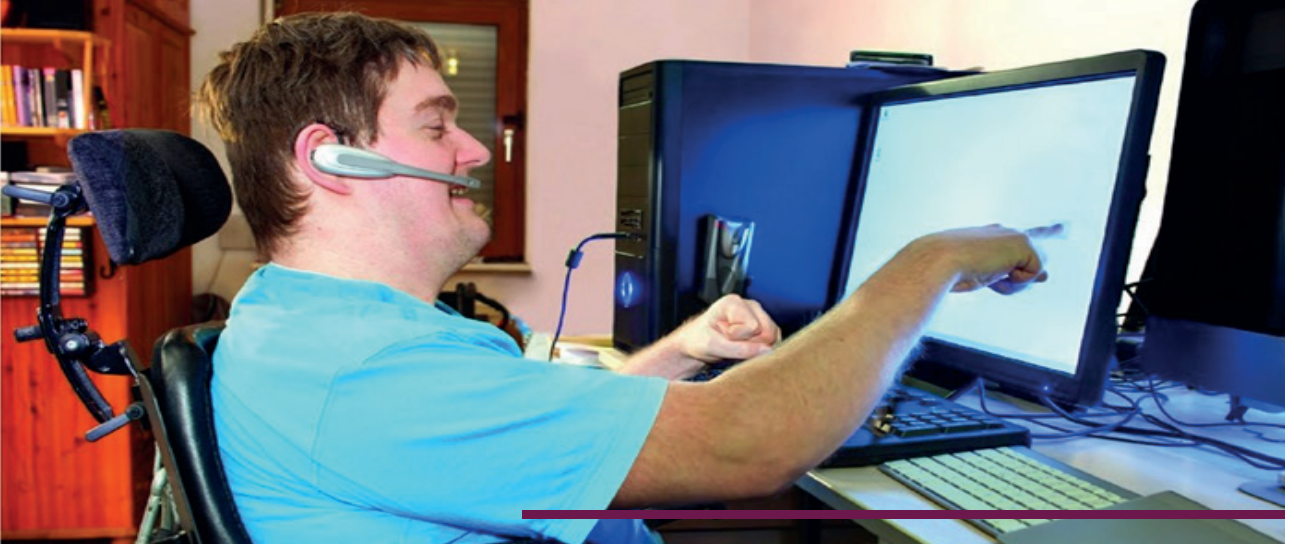
Bireylerin hayata uyumlarını kolaylaştırmak, engelliliğin ortaya çıkardığı psikolojik ve sosyal problemlerini çözmelerine destek olmak amacıyla kurulan merkezde kursiyerler, sosyal yaşama kazandırılıyor. Türkiye’de 2 tane bulunan bu özel eğitim kurumunda her yaşta kursiyer, eğitim alabiliyor. 7 alanda eğitim veren merkez, yılda 60 öğrenciyi alıyor. 81 ilden gelen 15 yaş üstü öğrenciler yatılı olarak da kalabiliyor. Kurs sonunda başarı gösteren bireylere Milli Eğitim Bakanlığı onaylı başarı belgesi veriliyor. Eğitimlerini tamamlayan bireyler ise çeşitli alanlarda istihdam ediliyor.

11 Şubat 2020 Salı

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Yönetmelik Değişikliğiyle Görme Engellilerin Mağduriyetini Giderdi

Görme engelli bireylerin bankalarda “**Finansal Tüketicilerden Alınacak Ücretlere İlişkin**” yaşadıkları sorun, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve bazı sivil toplum kuruluşlarının çabalarıyla çözüme kavuşturuldu.

10 Şubat 2020 Pazartesi tarihli, 31035 sayılı Resmî Gazete’de “Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan: **FİNANSAL TÜKETİCİLERDEN ALINACAK ÜCRETLERE İLİŞKİN USÛL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK**” başlığı altında yayınlanan ilgili yönetmelikle, görme engellilerin bir daha sorun yaşamamasının önüne geçildi.

Finansal Tüketicilerden Alınacak Ücretlerde Görme engelli bireyleri zor durumda bırakan, 3/10/2014 tarihli ve 29138 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Finansal Tüketicilerden Alınacak Ücretlere ilişkin Usûl ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinin 2 inci fıkrasında yer alan “2) Kâğıt üzerinde düzenlenecek sözleşmelerde, “Sözleşmenin bir nüshasını elden aldım.” şeklindeki ibarenin finansal tüketici tarafından yazılmasının sağlanması zorunludur.” ifadesine “**Görme engelli tüketicilerde bu şart aranmaz.**” ibaresi eklendi.

11 Şubat 2020 Salı

Özel Sporcu Reşan Çetrez Avrupa ve Dünya Şampiyonalarına Hazırlanıyor

Ağrı’da, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bağlı Çocuk Evleri Sitesinde kalan **Reşan ÇETREZ** Erzurum’da düzenlenen Özel Sporcular Türkiye Kayak Şampiyonasında **Kayaklı Koşuda** yıldızlar kategorisinde birinci oldu.

Yüzde 55 mental retardasyon rahatsızlığı bulunan 14 yaşındaki özel sporcu Reşan ÇETREZ, kayaktaki başarısıyla adından söz ettiriyor.

Ağrı'da, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bağlı Çocuk Evleri Sitesinde kalan Reşan ÇETREZ'in hayatı, uluslararası yarışmalarda önemli dereceleri bulunan beden eğitimi öğretmeni Yonca KARADEMİR'in kendisini keşfetmesiyle değişti.

Çocuk Evleri Sitesinde görevli antrenör KARADEMİR ile spora başlayan ve 2 yıldır ara vermeden antrenmanlarına devam eden özel sporcu, oldukça zor olan kayak branşındaki başarısıyla adından söz ettiriyor.

Erzurum'da düzenlenen Özel Sporcular Türkiye Kayak Şampiyonası'nda Kayaklı Koşuda yıldızlar kategorisinde birincilik elde eden 14 yaşındaki Reşan ÇETREZ, Avrupa ve dünya şampiyonalarında başarılı olmak için çalışmalarını sürdürüyor.

Türkiye Şampiyonu Oldu Milli Takıma Seçildi

Yüzde 55 mental retardasyon rahatsızlığı bulunan Reşan ÇETREZ, Palandöken Kayak Merkezi'nde 14 Ocak'ta gerçekleştirilen ve 14 ilden 24 sporcunun katıldığı organizasyonda '**Kayaklı Koşu**', kategorisinde Türkiye şampiyonu olmayı başardı, milli takım kadrosuna seçildi.

Özel sporcu, evraklarının yetişmesi halinde İtalya'da yapılacak Avrupa ve dünya şampiyonalarında Türkiye'yi temsil edecek. Özel sporcu Reşan ÇETREZ, hedefinin Avrupa ve dünya şampiyonlukları olduğunu ve hayallerine kavuşmak için yoğun çalıştığını belirtti. Ağrı Valisi Süleyman ELBAN makamında Ağrı Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürü Mehmet Şafi ERİM, beden eğitimi öğretmeni Yonca KARADEMİR ile Ağrı ilinin ilk engelli Kayaklı Koşu Türkiye şampiyonu Revşan ÇETREZ'i, kabul ederek özel sporcuyu altınla ödüllendirdi.

13 Şubat 2020 Perşembe

Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi'nden Sosyal Bilgiler Öğretmenliğine Görme Engelli Çağla Kaygisuz'un Başarı Hikâyesi

7 Şubat 2020 Cuma günü Ankara Yenimahalle'de bulunan Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezinde 5 buçuk ay boyunca yaşam becerileri kazanan görme engelli bireyler mezuniyet sevinci yaşamış, ilk kez bireyselleşme deneyimi kazanan onlarca görme engelli kursiyer, Braille alfabesiyle hazırlanan diplomalarını almıştı.

Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi Eylül-Şubat dönemi kursiyerlerinden, 7 Şubat 2020 Cuma günü Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezinde düzenlenen Mezuniyet töreninde sunuculuk yapan Çağla KAYGISUZ'un başarı öyküsü azmin zaferini gösteriyor.

Azmin Zaferi

Çağla KAYGISUZ, Çekerek 10.09.1995 doğumlu. Doğuştan görme engelli. Ailesiyle beraber Yozgat'ta yaşıyor. Tokat Gazi Osman Paşa Üniversitesi Sosyal Bilgiler öğretmenliğinden, 2019 yılında mezun oldu. 5 Eylül 2019 - 9 Şubat 2020 tarihleri arasında Ankara Yenimahalle'de bulunan Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezinde 5 buçuk ay boyunca yaşam becerileri kazandırılan kursa katıldı.

Çağla KAYGISUZ Yenimahalle Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezinde mesleki ve temel eğitim aldı. Çağla KAYGISUZ; 2020 yılı Şubat ayı engelli öğretmen alımlarıyla Kocaeli'ne Sosyal Bilgiler öğretmeni olarak atandı. Kocaeli'nde Sosyal Bilgiler öğretmenliğine bir an önce başlamayı sabırsızlıkla bekliyor.

İnsan İstedikten Sonra Her Şeyi Başarıyor

Çağla KAYGISUZ; Hayatta en büyük mutluluğun zorluklardan yılmadan, engelleri aşmak olduğunu söylüyor. Başarısının sırrını yapamadıklarından daha ziyade yaptıklarına odaklanmakla açıklıyor. Braille alfabesiyle hazırlanan kitaplar okuduğunu, sosyal faaliyetlere katılmayı çok sevdiğini belirtiyor.

13 Şubat 2020 Perşembe

İstanbul Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi Kursiyerleri Mezuniyet Töreninde Duygulu Anlar Yaşandı

12 Şubat 2010 Çarşamba günü Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü İstanbul Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi Müdürlüğünde 92. Dönem Temel Eğitim, 28. Dönem Masaj Eğitimi ve 3. Dönem Çağrı Merkezi Operatörlüğü kursiyerlerinin mezuniyet töreni yapıldı.

Görme engelli kursiyerlerin mezuniyet törenine Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı Faik YILDIRIM, Sarıyer Kaymakamı Mehmet ÖZER, Sarıyer Belediye Başkan Yardımcısı, İlçe Milli Eğitim Müdürü İbrahim TAHMAZ, AÇSH İstanbul İl Müdür Yardımcıları, Kuruluş Müdürü Şahin ERTARHANACI ile kursiyer yakınları katıldı. Kursiyerlere törenle diplomaları verildi.

Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı Faik YILDIRIM mezuniyet töreni konuşmasında; "İstanbul ve Ankara da bulunan Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezlerinde, doğuştan veya görme yetisini sonradan kaybetmiş, görme yetisinden yoksun bireylere, bir başkasının yardımına ihtiyaç duymaksızın veya en az yardımla bağımsız yaşama ve hareket tekniklerini öğretmek, yetenekleri doğrultusunda mesleki eğitim almalarını sağlayarak onların bir meslek veya iş sahibi olabilmelerine yardımcı olmak, tüketici durumundan üretici duruma getirmek, hayata uyumlarını kolaylaştırmak, engelliliğin ortaya çıkardığı psikolojik ve sosyal problemlerini çözmelerinde yardımcı olmak amacıyla deneyimli eğiticiler tarafından eğitimler verilerek kursiyerlerimiz sosyal yaşama kazandırılmaktadır. Bu merkezlerde verilen eğitimlerle Türkiye'nin dört bir yanından gelen engelli bireyleri hayata hazırlıyoruz." dedi.

Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezlerinde Eğitim Ve Rehabilitasyon Hizmet Temel Eğitim ve Mesleki Eğitim Olarak İki Modül Şeklinde Gerçekleştiriliyor

YILDIRIM; verilen eğitim ve rehabilitasyon hizmetinin; Temel Eğitim ve Mesleki Eğitim olarak iki modül şeklinde gerçekleştirildiğini, engellilerin ayrımcılığa uğramadan hak temelli bir anlayışla toplumsal hayata tam ve etkin katılmaları insan onuruna yakışır bir şekilde yaşamlarına devam edebilmelerinin ancak istihdam, erişilebilirlik ile sosyal rehabilitasyon alanlarında politika üretmek, uygulamakla mümkün olduğunu belirtti.

Konuşmasında; "Erişilebilirlik, herkesin, istediği her yere ve her hizmete, bağımsız ve güvenli olarak ulaşabilmesi ve bunları kullanabilmesi" olarak tanımlanmaktadır. Erişilebilirlik Herkes içindir ve 2020'de yapacağımız çalışmalarla başta kamu kurumlarımız olmak üzere hayatın her alanını engellilerimize erişilebilir kılmayı amaçlıyoruz.

Nisan ayı içerisinde İstanbul'da görme engellilere yönelik dijital dönüşüm sempozyumu gerçekleştireceğiz. Bu sempozyumla görme engellilerimizin Web sayfalarından Bilgiye erişime, Kamusal hizmetlere erişimden kamusal alanlara erişime, Ulaşımından fiziksel mekânlara erişimi ve sosyal hayata aktif ve tam katılımı hedefliyoruz. Beceri temelli iş uyumu ile engellilerin istihdamını destekleyeceğiz. Kısacası; engelli kardeşlerimizle ilgili çalışmalarını yardım veya lütuf olarak değil verilmesi gereken bir hakkın teslimi olarak görüyoruz." ifadesini kullandı.

Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı Faik YILDIRIM ayrıca Pendik Engelsiz Yaşam Bakım Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezi ile İstanbul Bakım Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezinde incelemelerde bulundu.

17 Şubat 2020 Pazartesi

Mersin Otizm Gündüz Yaşam Merkezi Yakında Açılıyor. Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü Uzm. Dr. Orhan KOÇ İncelemelerde Bulundu

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı hizmetleri Genel Müdürü Uzm. Dr. Orhan KOÇ Mersin'de incelemelerde bulundu. Genel Müdür Uzm. Dr. Orhan KOÇ ve Yaşlı Hizmetleri Daire Başkanı Ömer Faruk BİLGİN tarafından 13.02.2020 tarihinde Mersin İline gerçekleştirilen ziyarette ilk olarak "Mersin Engelli Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi"ne gidildi.

Mersin Engelli Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi'nde kendisi de Serebral Palsili olan Fizyoterapist Selcen KALKUL ile yapılan görüşmede, kurumda gerçekleştirdiği çalışmalara ilişkin bilgi alındı. Ardından "Nihat Sözmen Zihinsel Engelli Çocuklar Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi"ni ziyaret eden heyet, kuruluştaki incelemelerde bulundu, kuruluştaki kalmakta olan engelliler ile sohbet etti ve onlarla zaman geçirdi.

18 Şubat 2020 Salı

Aile Temelli Ulusal Erken Müdahale Programı Geliştirilmesi Çalıştayı Ankara'da Yapıldı

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile UNICEF iş birliğinde düzenlenen, Aile Temelli Ulusal Erken Müdahale Programı Geliştirilmesi Çalıştayı Ankara'da yapıldı.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, gelişimi riski altında olan ve 0-3 yaş arası engelli bebeklerin ve çocukların doğumdan yetişkinliğe kadar takip edilip desteklenmesini amaçlayan Türkiye'nin ilk "**Aile Temelli Ulusal Erken Müdahale Programı**"nı hazırlamak için harekete geçti.

Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu UNICEF ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü işbirliğinde gelişimi riski altında olan ve 0-3 yaş arası engelli bebeklerin ve çocukların doğumdan yetişkinliğe kadar takip edilip desteklenmesini amaçlayan Türkiye'nin ilk "**Aile Temelli Ulusal Erken Müdahale Programı Geliştirilmesi Çalıştayı**" Ankara'da gerçekleştirildi. tamamlandı. Üç gün süren Çalıştay 18 - 20 Şubat tarihlerinde düzenlendi.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının sosyal hizmet programları, Milli Eğitim Bakanlığının eğitim destek programları ile Sağlık Bakanlığının tarama programlarının bütüncül bir yaklaşımla bir araya getirileceği Aile Temelli Ulusal Erken Müdahale Programı ile bebek ve çocukların gelişimlerinin takip edilerek olası risklerin tespit edildiği bir "erken müdahale sistemi" kurulması öngörülüyor.

Kısa, orta ve uzun vadede 0-3 yaş çocuklara yönelik hizmetlerin her çocuğa ve ailesine ulaşacak şekilde tasarlanması, engelli çocukların refahının sağlanması ve sonraki yaşlarda verilmesi gereken hizmetlerin planlanması için kurumlar arası iş birliğinin artırılmasını sağlayacak çalışmayla, izleme mekanizmalarının oluşturulması hedefleniyor.

Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile UNICEF iş birliğinde düzenlenen çalıştayda, öncelikle bu alandaki mevcut uygulamalar ve yasal altyapı ele alınacak, sorun alanları ve çözüm yolları tespit edilecek.

Çalıştay sonucunda gelişimi risk altında olan ve hafif-orta-ağır düzeyde engelliliği bulunan çocukların ve ailelerinin desteklenmesi için gerekli mekanizmalar ve hizmetler tespit edilecek izleme ve takip mekanizmaları belirlenecek.

Çalıştaydan sonucunda, bütüncül ve sistematik bir ulusal erken müdahale programının geliştirilmesi için yol haritası ortaya konulacak.

Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürü Mehmet Nezir GÜL; Milli Eğitim Bakanlığının eğitim destek programları ile **“Aile Temelli Ulusal Erken Müdahale Programı Geliştirilmesi Çalıştayı”**na katkı sunduğunu belirtti.

Aile Temelli Ulusal Erken Müdahale Programı Geliştirilmesi Çalıştayı’nda söz alan UNICEF Çocuk Koruma Bölüm Başkanı James Gray konuşmasında; “Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin ana unsurlarından birisi olan kimseyi geride bırakmama fikri adına hassas durumdaki çocukları içermek ve çocuk haklarını en dezavantajlı çocuk gruplarında daha yüksek bir noktaya taşımak büyük önem arz etmektedir. Bu bağlamda engelli çocukların haklarını daha yüksek bir noktaya taşımak UNICEF Türkiye’nin mevcut Ulusal Program Belgesinin önemli bir parçasını oluştururken, gelecek sene başlayacak olan bir sonraki ülke programının da öncelikleri arasında yer almaktadır. Aile için erken müdahale, uygun etkileşim örgülerini ve ebeveynlik becerilerini pekiştirerek aile üzerindeki baskıyı azaltmaktadır. Bununla beraber aileyi destekleyen resmi ve resmi olmayan ağırları güçlendirerek sosyal dışlanma unsurlarının azaltılmasına da yardımcı olur.” ifadelerine yer verdi.

Bu Programların Bütüncül ve Sistematik Bir Anlayışla Yeniden Değerlendirilmesine ve Gerçekleştirilmesine İhtiyaç Duyulmaktadır

Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdür Uzm. Dr. Orhan KOÇ, çalıştayın açılış konuşmasında; “Bakanlığımızın UNICEF işbirliğinde gerçekleştirdiği “Aile Temelli Ulusal Erken Müdahale Programı Geliştirilmesi Çalıştayı”na hoş geldiniz. Bilindiği üzere Bakanlığımız, Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlıklarının yetki ve sorumluluğunda yürütülen ülkemizde uygulanmakta olan çeşitli erken müdahale programları bulunmaktadır.

Ancak bu programların bütüncül ve sistematik bir anlayışla yeniden değerlendirilmesine ve gerçekleştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle bugün burada ulusal erken müdahale

konusunda bundan sonra farklı aşamaları ve gelişmeleri kaydedeceğimiz ulusal çapta bir çalışmanın başlangıcını gerçekleştirmiş bulunuyoruz.

Olumsuz bir gelişim gösterme riski olan ya da gelişimsel bir geriliği olduğu tespit edilen, özel gereksinimi bulunan, okul yaşındaki ya da daha küçük çocukların belirlenerek bu dezavantajları önleyici çalışmalar yapılması erken müdahale olarak tanımlanır. Erken eğitim, fizyolojik veya çevresel risk faktörleri açısından dezavantajlı bebeklerin ve çocukların fiziksel, bilişsel, duygusal açıdan gelişimlerdeki sınırlılıklarını önlemek ya da en aza indirmek için verilen hizmetlerin bütünüdür.

Erken müdahale çalışmalarında aile katılımı programın en temel öğelerinden biridir. Müdahale programlarının her biri ülke, bölge, müdahale programına dahil edilecek çocuk ve ailelerinin özellikleri bakımından birbirinden farklıdır.

Aynı erken müdahale programına dahil olsalar dahi çocukların ve ailelerin gereksinimlerinde bireysel farklılıklar söz konusudur. Müdahale programının başarıya ulaşmasındaki faktörlerden biri de programın doğru ve bireysel ihtiyaçlara cevap verir biçimde planlanmış olmasıdır.

Ailenin katılımını sağlayan ve çok sayıda çocuğa ulaşan programların incelenmesi ve başarıya ulaştıran faktörler ile program uygulayıcılarının önerilerinin dikkate alınması yeni planlanan bir müdahale programına rehberlik edecektir.” dedi.

Uzm. Dr. Orhan KOÇ; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının, “Aile Temelli Ulusal Erken Müdahale Programı”nı, ilgili bakanlıklar, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları işbirliğinde bütünsel bir yaklaşımla hazırlanacak olan programda, erken çocukluk dönemine ilişkin sadece engelli çocuklar değil, aileler, bakım veren kişiler, hane, mahalle ve okula uzanan geniş bir çerçevede önlemler yer alacağını, ayrıca, bebek ve çocukların gelişimlerinin takip edilerek olası risklerin tespit edildiği bir erken müdahale sistemi kurulması öngörüldüğünü, işte tüm bunlar için Bakanlığın yol haritasının belirlenmesi için üç gün sürecek “Aile Temelli Ulusal Erken Müdahale Programı Geliştirilmesi Çalıştayı” düzenlendiğini belirtti.

17 Şubat 2020 Pazartesi

Mersin Otizm Gündüz Yaşam Merkezi Yakında Açılıyor. Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü Uzm. Dr. Orhan KOÇ İncelemelerde Bulundu

Son 10 yılda yaşlanma sürecine girmiş olan ülkemizde yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranı 2019 yılı itibarıyla %9,1 ile tarihinin en yüksek noktasına ulaştı. Bu demografik olgu, yaşlı bireylerin sosyal çevrelerinden koparılmadan aktif bir şekilde yaşlanmalarını sağlayacak, yaşlı bakımı konusunda daha az maliyetli olan gündüz hizmet modellerinin hayata geçirilmesi yönünde adımlar atılmasını gerektiriyor.

Ülkemizin yaşlanma verilerini dikkate alan Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, bu kapsamda yerel yönetimler, STK'lar ve tüzel kişiler işbirliğinde çeşitli hizmetler hayata geçirilmesini önemsiyor. Bu çerçevede yaşlı bireylere gündüz hizmet sunmak üzere ülke genelinde Bakanlığa bağlı 3'ü müstakil, 27'si kuruluşlara bağlı olmak üzere toplamda 30 Yaşlı Gündüz Bakım Merkezi, Belediyelere bağlı 127 ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı 3 olmak üzere toplamda 161 yaşlı gündüz bakım merkezi aktif çalışıyor.

Özellikle tek başına veya komşu akraba gibi diğer destek unsurlarına rağmen evde yaşamını tek başına devam ettiremeyecek durumda olan yaşlıları desteklemek üzere hizmete alınan yaşlı gündüz bakım merkezleri aracılığıyla, yaşlıların yaşam ortamlarının iyileştirilmesi, günlük yaşam faaliyetlerine yardımcı olunması ve sosyal, fiziksel, psikolojik destek hizmetlerinin sunulması

hedeflenmektedir. Yaşamını evde ailesi, akrabalarıyla veya yalnız sürdüren sağlıklı yaşlıların boş zamanlarını değerlendirmelerini sağlayan yaşlı gündüz bakım merkezleri, özellikle kendi imkânlarıyla karşılamakta güçlük çektikleri konular ile günlük yaşam faaliyetlerinde yaşlılara destek hizmetleri vermek, aktivitelerini artırmak ve yaşlıların yaşam kalitesinin artırılmasını sağlamaktadır.

Aydın Germencik'te Yaşlı Gündüz Bakımı İçin Örnek Kuruluş ve Model Faaliyetler

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Aymelek Derneği arasında yaşlılara yönelik gündüz bakım hizmetleri konusunda işbirliği 2012 yılından bugüne sürmektedir. Bakanlık sivil toplum işbirliğine örnek teşkil eden paydaşlık neticesinde, ilk olarak 2012'de hizmete açılan ve 30 Mayıs 2014 tarihinde imzalanan protokolle işbirliğinin somutlaştığı "**Aymelek Derneği Yaşlı Gündüz Bakımevi**" o tarihten bu yana Aydın Efeler'de yaşlılara gündüz bakım ve destek hizmeti veriyor.

Yaşlılara yönelik sivil toplum işbirliği ile açılan ilk yaşlı gündüz merkezi olan “**Aymelek Derneği Yaşlı Gündüz Bakımevi**”, 50 kapasite ile Aydın ilinde kayıtlı 152 yaşlının toplumsal hayata aktif katılımını ve psiko-sosyal açıdan daha sağlıklı olmasını sağlıyor. Özellikle yaşamını evde yalnız veya ailesi ve akrabaları ile sürdüren sağlıklı yaşlılar ve ailelerine destek olmayı hedefleyen Yaşlı Gündüz Bakımevi, yaşlıların ilgilerine göre faaliyet grupları kurarak sosyal faaliyet düzenlemek suretiyle sosyal ilişkileri zenginleştiriyor.

İlk yaşlı gündüz bakımevinin başarısıyla güçlenen Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Aymelek Derneği arasındaki işbirliği neticesinde ikinci yaşlı gündüz bakımevi ise Aralık 2019’da Aydın ili Germencik ilçesinde faaliyete geçti. 3 Aralık 2019 tarihinde imzalanan protokol kapsamında hizmetlerine başlayan ve toplumdaki gönüllü çalışmaların desteklenmesi konusunda örnek teşkil eden **Aymelek Derneği Germencik Yaşlı Gündüz Bakımevi**’nde hizmetler, beşi yönetim kadrosunda olmak üzere toplamda 20 kadın tarafından gönüllülük esasına dayalı olarak gerçekleştiriliyor.

Aydın’ın Germencik ilçesinin altı mahallesinde yaşlılara yönelik gündüz bakım hizmeti vermek amacıyla faaliyete başlayan **Aymelek Derneği Germencik Yaşlı Gündüz Bakımevi**, bu kapsamda haftanın 4 günü günde 10 yaşlıyı misafir ediyor. Aylık süreçte 150’nin üzerinde yaşlıya hizmet sunan merkezde, yaşlı misafirlerin talep ve istekleri doğrultusunda Kuran-ı Kerim okuma, iğne oyası, okuma yazmayı geliştirme, canlı müzik aktiviteleri vb. gerçekleştiriliyor. Tüm masrafları **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı** tarafından karşılanan **Aymelek Derneği Germencik Yaşlı Gündüz Bakımevi**nde hizmetten yararlanan yaşlı konuklar, sunulan hizmetten çok memnun olduklarını dile getirerek bu hizmet modelinin diğer ilçelerde de yaygınlaşması gerektiğini belirtiyor.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı **Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü Uzm. Dr. Orhan KOÇ**; geçtiğimiz yıl Aydın’a gerçekleştirdiği ziyarette bu alanda yapılan çalışmalarını yerinde gözlemlemiş, bu merkezlerin ülke genelinde yaygınlaşmasını hedeflediklerini ifade etmişti.

Erişilebilirlik Özel

Erişilebilirlik

Erişilebilirlik Herkes İçindir

Erişilebilirlik, Bakanlığımızca “herkesin, istediği her yere ve her hizmete, bağımsız ve güvenli olarak ulaşabilmesi ve bunları kullanabilmesi” olarak tanımlanmaktadır. Erişilebilirliğin sağlanması engellilerin günlük yaşamını idame ettirmesi ve toplumsal yaşama katılması için olmazsa olmaz bir koşuldur. Ancak sadece engelliler değil, yaşlı, hamile, bebek arabalı, çocuklar gibi hareketliliğinde kısıtlılık yaşayan önemli bir nüfus grubu için de büyük öneme sahip bir gerekliliktir. Diğer yandan erişilebilirlik, kentsel yaşam alanlarının ve topluma sunulan hizmetlerin herkesçe kullanımını sağlayan bir özelliktir.

Bu nedenle “Erişilebilirlik Herkes İçindir”...

Fiziksel, sosyal ve kültürel çevreye ulaşabilmede, bu çevrelerde sunulan hizmetlerden yararlanabilmede önemli ve vazgeçilmez bir kavram olarak karşımıza çıkan erişilebilirlik, aynı zamanda haklardan yararlanmanın ön koşuludur. Engelli bireylerin sahip oldukları hakları kullanabilmelerinin temel şartı öncelikle yapılı çevreye ve sunulan hizmetlere erişilebilmeleridir. Bu nedendir ki yapılı çevrenin erişilebilir olması farklı engel gruplarındaki bireylerin söz konusu yapılı çevreyi kullanabilmelerini sağlamaktadır.

Erişilebilirlik konusu engelli bireylerin hayatını doğrudan etkileyen konuların başında gelmektedir ve erişilebilirlik sağlanmadığı takdirde sağlık, eğitim, istihdam alanlarında üretilen politikaların hayata geçirilmesi de mümkün olmamaktadır.

Bunun yanı sıra günümüzde bankacılık, sağlık, eğitim alanları başta olmak üzere kamu kullanımına sunulan pek çok hizmet elektronik hale gelmiş ve internet aracılığıyla kullanılabilir hale gelmiştir. Bu hizmetlerden engelliler ve yaşlıların da bağımsız ve güvenli olarak faydalanabilmesi ve toplumsal yaşamın içinde yer almaları için bilgi ve iletişim teknolojilerinin de erişilebilir olması gerekmektedir.

Ülkemizdeki Erişilebilirlik Mevzuatı

Ülkemizde erişilebilirliğin sağlanması için uluslararası sözleşmelere taraf olunmasının yanı sıra birçok yasal düzenleme ve idari çalışma yapılmıştır. Ülkemiz, Engelli Haklarına İlişkin Sözleşmeyi (EHİS) imzalayan ilk ülkeler arasında yer almakla birlikte ülkemizde Sözleşmenin hayata geçirilmesi için önemli adımlar atılmıştır.

Erişilebilirliğe yönelik ilk yasal düzenleme 1997 yılında 3194 sayılı İmar Kanunu'nda yapılmıştır. Söz konusu düzenleme ile “Fiziksel çevrenin engelliler için ulaşılabilir ve yaşanabilir kılınması için imar planları ile kentsel, sosyal, teknik altyapı alanlarında ve yapılarda, Türk Standardları Enstitüsü'nün ilgili standardına uyulması zorunludur.” hükmü mevzuata girmiştir. Söz konusu düzenleme ile yeni yapılacak altyapı ve yapılarda erişilebilirlik ilkelerinin, görev ve sorumlulukları olan ilgili kurum ve kuruluşlarca uygulanması hüküm altına alınmıştır.

7/7/2005 tarihinde yürürlüğe giren Engelliler Hakkında Kanun (EHK) ise diğer hakların yanı sıra erişilebilirlik haklarıyla ilgili önemli düzenlemeler içermektedir. Kanunun 7 nci maddesinde yer alan “erişilebilirlik” başlığı altında yapılı çevrenin, özel ve kamu toplu taşıma araçlarının ve bilgilendirme hizmetlerinin erişilebilirliği ele alınmaktadır. Bu madde ile yapılı çevrede engellilerin erişilebilirliğinin sağlanması için planlama, tasarım, inşaat, imalat, ruhsatlandırma ve denetleme süreçlerinde erişilebilirlik standartlarına uygunluk sağlanması gerektiğine vurgu yapılmaktadır.

Kanunun geçici 2 nci maddesi ile kamu kurum ve kuruluşlarına ciddi sorumluluklar yüklenmektedir. Söz konusu maddede “Kamu kurum ve kuruluşlarına ait mevcut resmî yapılar, mevcut tüm yol, kaldırım, yaya geçidi, açık ve yeşil alanlar, spor alanları ve benzeri sosyal ve kültürel alt yapı alanları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılmış ve umuma açık hizmet veren her türlü yapılar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren sekiz yıl içinde engellilerin erişebilirliğine uygun duruma getirilir” hükmü yer almaktadır.

Kanunun geçici 3 üncü maddesi şehir içi toplu taşıma hizmetlerinin engellilerin erişebilirliğine uygun hale getirilmesi ile ilgilidir. Söz konusu maddede “Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler, şehir içinde kendilerince sunulan ya da denetimlerinde olan sürücü koltuğu hariç dokuz veya daha fazla koltuğu bulunan araçlarla sağlanan toplu taşıma hizmetlerinin engellilerin erişebilirliğine uygun olması için gereken tedbirleri alır. Mevcut özel ve kamu toplu taşıma araçları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren sekiz yıl içinde, sürücü koltuğu hariç dokuz ila on altı oturma yeri olan araçlarla verilen toplu taşıma hizmetleri, turizm taşımacılığı yapılan araçlarla sağlanan taşıma hizmetleri ve özel ve kamu şehirler arası toplu taşıma hizmetleri ile yolcu gemileri 7/7/2018 tarihine kadar engelliler için erişilebilir duruma getirilir” hükmü yer almakta olup geçici 2 nci maddede olduğu gibi söz konusu yükümlülüklerin yerine getirilmesi için Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 8 yıllık süre tanınmıştır.

Kanunun geçici 3 üncü maddesinin devamında şehirler arası yolcu taşıma hizmeti, servis ve turizm taşımacılığı hizmetinin erişilebilirliğinin sağlanmasına yönelik hükümler de bulunmaktadır.

Ayrıca Kanunun geçici 3 üncü maddesinde erişilebilirliğin izlenmesi ve denetlenmesi ile erişilebilir olmayan uygulamalar için idari para cezası uygulaması hükümlerine yer verilmektedir. Söz konusu hükümlerle birlikte Kanunun erişilebilir olmasını zorunlu tuttuğu binalar, açık alanlar ve toplu taşıma araçlarının fiziki anlamda erişilebilirlik mevzuatına uygun olup olmadığını denetleyecek bir mekanizma öngörülmüş olup erişilebilirlik dönüşümlerinin hız kazanabilmesi için itici bir kuvvet oluşturulmuştur.

Kamu kullanımına açık bina, açık alan ve toplu taşıma hizmetlerinin yanı sıra konut alanlarıyla ilgili de düzenlemeler yapılmıştır. 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununda yapılan düzenleme ile engellilerin kullanımına uygun olmayan yapıların uygun şekle getirilmesine ve proje değişiklik taleplerinin uygulanmasına yönelik kolaylaştırıcı hükümler yürürlüğe girmiştir.

Bu Kanunların yanı sıra, Büyükşehir Belediyesi Kanunu, Belediye Kanunu ve İl Özel İdaresi Kanununda engelli bireyleri ilgilendiren hükümler bulunmaktadır. Hizmet sunumunda engelli bireylere uygun yöntemlerin kullanılması gerektiğini vurgulayan bu hükümler yerel yönetim kuruluşlarına erişilebilirlik ile ilgili yükümlülükler getirmektedir.

İkincil düzeyde mevzuatta ise, kanun düzenlemelerinin uygulanmasına yönelik tedbirler alınmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu kapsamındaki Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği, Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği, Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik, Otopark Yönetmeliği ve Sığınaklarla İlgili Ek Yönetmelik ile ve 775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun 36'ncı maddesi gereğince hazırlanan Gecekondu Kanunu Uygulama Yönetmeliği'nde 2/9/1999 tarihinde yapılan değişiklikle birlikte engelli erişebilirliği ile ilgili çeşitli hükümler içermektedir. Bu Yönetmeliklerde engelli bireylerin hayatını kolaylaştırmak amacıyla söz konusu Yönetmeliklerin uygulanacağı alanlarda engellilerle ilgili Türk Standardları Enstitüsü (TSE) standartlarına uyulması zorunlu tutulmuştur.

Erişilebilirlik standartlarının uygulanması için Bakanlığımızın talepleri üzerine ayrıca İmar Mevzuatı kapsamında özellikle Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nde 2017 yılında teknik alt yapısı oluşturarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığına sunulan çok önemli düzenlemeler hayata geçirilmiştir. Standartların uygulanması için diğer önemli bir İmar Mevzuatı düzenlemesi olan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği'nde 2019 yılı Mayıs ayında teknik alt yapısı oluşturarak Çevre ve Şehircilik

Bakanlığına sunulan önemli düzenlemeler hayata geçirilmiştir. Bu yönetmelik ile Yapı denetim kuruluşları tarafından Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği'nin ekinde yer alan formlar aracılığıyla gerekli denetim faaliyetleri yürütülmektedir. Söz konusu revizyon kapsamında mevcut Yönetmelik eklerindeki formlarda erişilebilirlik standartlarının bir bina ve yakın çevresinde uygulanmasına yönelik ilgili tüm bölümlerinde düzenlemeler yapılmış ve gerekli görülen yeni bölümler formlara eklenmiştir. Ayrıca gerekli bina mahalleri ve donanımları için plan, detay, görünüş ve kesit çizimlerin, binalar için hazırlanan projelere ek olarak hazırlanması zorunlu tutulmuştur.

Erişilebilirlik konusunda temel düzenlemelerden biri olan ve 20/7/2013 tarihinde yayımlanan "*Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği*" ile umuma açık hizmet veren her türlü yapılar ve açık alanlar ile toplu taşıma araçlarında erişilebilirliğin izleme ve denetimini yapacak olan komisyonların teşkili, çalışma usul ve esasları ve genel bütçeye gelir kaydedilen idari para cezası tutarlarının kullanımına ilişkin hususlar belirlenmiştir. Bu Yönetmelik ile illerde valilikler bünyesinde vali veya vali yardımcısı başkanlığında "Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Komisyonları" kurulmuştur.

Söz konusu Komisyonlar, kamu kurum ve kuruluşlarına ait mevcut resmi yapı, yol, kaldırım, yaya geçici, açık ve yeşil alanlar, spor alanları ve benzeri sosyal ve kültürel alt yapı alanları, gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılmış ve umuma açık hizmet veren her türlü yapılar ile büyükşehir belediyeleri ve belediyelerin, şehir içinde sundukları ya da denetimlerinde olan toplu taşıma hizmetlerini denetlemektedir.

Ayrıca "*Şehirler Arası Yolcu Taşıma Hizmeti İle Servis ve Turizm Taşımacılığı Hizmetinin Erişilebilir Hâle Getirilmesine Dair Yönetmelik*" ile karayolunda şehirler arası taşıma hizmeti sağlayıcılarına, seyahat acentelerine, karayolları mola noktası ve terminal işletmecilerine, servis hizmeti sağlayıcılarına, denizyolunda şehirler arası taşıma ve kıyı tesisleri işletmecilerine, demiryolu tren işletmecilerine ve hava yolu taşıyıcıları ile terminal işletmecilerine düşen yükümlülükler belirlenmiştir. Yönetmelik kapsamında, karayolunda şehirler arası yolcu, servis ve turizm taşımacılığı yapılan araçlar, denizyolu ve iç su yolu ile demiryolunda hizmet veren araçlarda erişilebilirliğin sağlanmasıyla ilgili hususlar yer almaktadır.

Bankacılık hizmetlerinin engelli müşterilerin erişim ve kullanımına uygun hale getirilmesine ilişkin usul ve esaslar ise "*Bankacılık Hizmetlerinin Erişilebilirliğine Dair Yönetmelik*" ile belirlenmiştir. Yönetmelikte ATM cihazları, şubeler, banka ve kredi kartları, POS cihazları, internet bankacılığı ve çağrı merkezlerinde yapılması gereken erişilebilirlik düzenlemeleri belirlenmiştir.

İşitme ve görme engellilerin yayın hizmetlerine erişiminin iyileştirilmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla 10/10/2019 tarihinde Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından "*Sağırın, İşitme ve Görme Engellilerin Yayın Hizmetlerine Erişiminin İyileştirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik*" yayımlanmıştır.

Bakanlığımızca, umuma açık hizmet veren her türlü yapılar ve açık alanlar ile toplu taşıma araçlarının denetlenmesi sürecinde kullanılması için 2016/7 sayılı *Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Formları Genelgesi* yayımlanarak, komisyonların formları doldurarak denetlemeleri gerçekleştirmeleri sağlanmıştır. Komisyonlar tarafından yürütülmesi gereken iş ve işlemler ile idari para cezalarının uygulanmasında uyulması gereken hususlar 2017/4 sayılı "*5378 Sayılı Engelliler Hakkında Kanununun Geçici 3 Üncü Maddesi Kapsamında Verilecek İdari Para Cezalarının Uygulanması ve Diğer Hususlar Genelgesi*" ile belirlenmiştir.

Erişilebilirlik Standartları

Ulusal erişilebilirlik mevzuatında yapılı çevrenin erişilebilirliğinin sağlanmasına yönelik teknik detaylar için TSE tarafından hazırlanmış standartlara atıf yapılmaktadır. EHK'da "erişilebilirlik standartları" ifadesinden yine aynı Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlandığı üzere "Türk Standartları Enstitüsü'nün erişilebilirlik ile ilgili yayımladığı standartlar" anlaşılmaktadır. Yapılı çevrede erişilebilirlik ile ilgili ölçü ve ölçütler, TSE'nin ilgili standartlarında ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

TSE tarafından bina ve açık alanların erişilebilirliğine ilişkin standartlar ve ulaştırma hizmetlerinin hareket kısıtlılığı olan kişiler tarafından da kullanılabilmesine yönelik standartlar geliştirilmiştir. Yayımlanan bu standartlar engelli veya hareket kısıtlılığı yaşayan bireylerin yararlanabileceği erişilebilir uygulamaların tasarımına katkıda bulunmaktadır. Tasarım ve uygulamada söz konusu standartların dikkate alınması engelli bireylerin toplumsal yaşama bağımsız ve güvenli bir şekilde katılımına büyük ölçüde katkı sağlayacaktır.

Bina ve açık alanların erişilebilirliğine ilişkin ülkemizde yayımlanan standartlar şunlardır;

- TS 9111 Özürlüler ve hareket kısıtlılığı bulunan kişiler için binalarda ulaşılabilirlik gerekleri (Revizyon tarihi 22/11/2011)
- TS 12576 Şehir içi yollar – Kaldırım ve yaya geçitlerinde ulaşılabilirlik için yapısal önlemler ve işaretlemelerin tasarım kuralları (Revizyon tarihi 14/06/2012)
- TS ISO 23599 Görme engelli veya az görenler için yardımcı mamuller – Hissedilebilir yürüme yüzeyi işaretleri (14/06/2012)
- TS 13536 TS ISO 23599'un uygulamasına yönelik tamamlayıcı standard (27/12/2012)
- TS EN 81-70 Asansörler – Yapım ve montaj için güvenlik kuralları – Yolcu ve yük asansörleri için özel uygulamalar – bölüm 70: Engelliler dâhil yolcu asansörleri için erişilebilirlik (21/06/2007)
- TS 13882 Yaya yürüme yüzeylerinin sınıflandırma kuralları – Temel gereklilikler ve değerlendirme yöntemleri (30/09/2019)

TSE tarafından **ulaştırma hizmetlerinin** hareket kısıtlılığı olan kişiler tarafından da kullanılabilmesine yönelik ise aşağıdaki standartlar geliştirilmiştir.

- TS 13622 Engelliler ve hareket kısıtlılığı bulunan kişiler için toplu taşıma sistemlerinde erişilebilirlik gerekleri (25.06.2014)
- TS ISO 23600 Görme engelliler ile görme ve işitme engelliler için yardımcı mamuller – Yaya trafik ışıkları için sesli ve hissedilebilir sinyaller (27.12.2012)
- TS 12460 Şehir içi yollar-Raylı taşıma sistemleri bölüm 5: Özürlü ve yaşlılar için tesislerde tasarım kuralları (20.04.1998)
- TS 12694 Demiryolu taşıtları – Yolcu vagonları – Özürlü yolcuların tekerlekli sandalyeleri ile seyahatine uygun vagon düzenlemeleri (14.07.2011)
- TS ISO 23600 Görme ve işitme engelliler için yardımcı mamuller – Yaya trafik ışıkları – Sesli ikazlar ve hissedilebilir yüzeyler (12.04.2012)

Web sayfalarının erişilebilirliği için ise Web İçeriği Erişilebilirlik Kılavuzu/WCAG 2.1 standardı bulunmaktadır. Kamu İnternet Siteleri (KAMİS) Rehberi'nde, standartlarda bulunan bilgilerin ve ölçüklerin daha kolay anlaşılmasını sağlayacak açıklama ve örnekler yer almaktadır.

Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Erişilebilirlik Çalışmaları

Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından erişilebilirlikle ilgili **mevzuat düzenlemeleri ve standartların geliştirilmesinin yanı sıra**, bilgi ve bilinç düzeyinin artırılmasına yönelik **eğitim ve yayın faaliyetleri ile erişilebilirliğin yaygınlaştırılmasına yönelik uygulamayı destekleyici proje ve çalışmalar da** yürütülmektedir. Erişilebilirlik mevzuatının uygulanması için toplumsal farkındalığın sağlanması ve özellikle mimar ve mühendislerin bilgi ve bilinç düzeyinin artırılmasına yönelik çalışmalar tüm hızıyla devam etmektedir. Ayrıca, Genel Müdürlükten talepte bulunulması halinde kamu kurum ve kuruluşlarına, üniversitelere ve diğer ilgili kuruluşlara teknik bilgi desteği sürekli olarak sağlanmaktadır.

“2020 Erişilebilirlik Yılı”

Tüm kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak erişilebilirlik çalışmalarının planlı, programlı ve standartlara uygun bir şekilde yürütülmesi, uygulamalara hız verilmesi, bu alanda fiziksel, dijital ve zihinsel dönüşümün sağlanması ve erişilebilirlik kültürünün oluşturulması için Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından 9 Ocak 2020 tarihinde Engelli ve Devlet Korumasından Yararlanmış Gençlerimizin Kamu Kurumlarına Yerleştirilmesi Töreninde “2020 Erişilebilirlik Yılı” ilan edilmiştir.

Bu çerçevede; Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 2020'nin Erişilebilirlik Yılı ilan edildiğine ilişkin 2020/1 sayılı Genelge yayımlanarak söz konusu Genelge kapsamında erişilebilirliğin gerçekleştirilmesi için mevzuat ile verilen hizmetlerin gerektirdiği iş ve işlemlerin yürütülmesi, ayrıca bu iş ve işlemlerin takibinin sağlanması amacıyla tüm kurum ve kuruluşlara gerekli duyuru yapılmıştır.

Erişilebilirlik Destek Projeleri (ERDEP)

Farklı kentsel kullanımları içeren pilot alanlar için bilimsel ölçütlere ve TSE standartlarına uygun olarak hazırlanan projelerin valilikler aracılığı ile desteklenmesi ve Genel Müdürlüğümüzün mali ve teknik bilgi desteği ile illerde yapılan çalışmalarla erişilebilirliğin kent ve ülke geneline yaygınlaştırılması amaçlanan Erişilebilirlik Destek Projeleri (ERDEP) kapsamında 2012 yılından bu yana farklı illerde belirlenen okul, belediye hizmet binaları, hükümet konağı, hastane gibi binalarda; kaldırımlar, duraklar, yaya geçitleri gibi açık alanlarda örnek pilot uygulamalar hayata geçirilmiştir. Söz konusu projeler uygulama amaçlı olmakla birlikte, projeler ile bilgi ve bilinç düzeyinin artırılması ve erişilebilirliğin yaygınlaştırılması da sağlanmaktadır.

Eğitim ve Yayın Faaliyetleri

Genel Müdürlük tarafından 2011 yılından bu yana belediyelerde, kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan yaklaşık 12.000 teknik personele ve yöneticiye erişilebilirlik eğitimi verilmiştir. Bölgesel olarak 5 adet düzenlenen ve yaklaşık 500 üniversite çalışanının katıldığı “Erişilebilir Üniversiteler Seminerleri” ise bilgi ve bilinç düzeyinin artırılmasına yönelik önemli çalışmalarındandır. Eğitim faaliyetleri tüm hızıyla devam etmektedir.

Erişilebilirlik konusuna dikkat çekilmesi, farkındalığın artırılması ve vatandaşlar tarafından yaratılan toplumsal ve kültürel engellerin önlenerek engellilerin erişilebilirliğinin sağlanması amacıyla hazırlanan broşürler çoğaltılarak vatandaşlara ulaştırılmaktadır.

Erişilebilirlik Değerlendirme Modülü

Cumhurbaşkanlığı İcraat Programı 180 Günlük Eylem Planında da yer alan Erişilebilirlik Değerlendirme Modülü (ERDEM)'nin hazırlığı tamamlanarak kullanıma açılmıştır. Binalarda yapılması gerekenlerin rapor olarak temin edilmesini sağlayacak ve erişilebilirlik belgesi alınmasını teşvik edecek bir formül olan ERDEM ile isteyen herkes, bakanlık web sayfası üzerinden modüle erişerek modülde yer alan soruları öz değerlendirme şeklinde cevaplayabilecek ve bu sayede bir binanın erişilebilir hale getirilmesi için yapılması gerekenler rapor olarak temin edilebilecektir.

Bütçe Kodu

Bakanlığımızca tüm Bakanlıklara ve ilgili kurumlara her yıl bütçe hazırlık döneminde “Erişilebilirlik Ödeneğine Yer Verilmesi”yle ilgili hatırlatma yazısı gönderilmektedir. Ayrıca Bakanlığımızın talebi üzerine Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından erişilebilirlik ile ilgili harcamalarının izlenebilmesi için fonksiyonel sınıflandırmanın dördüncü düzeyinde “10.1.2.05 Engellilerin Erişilebilirliğinin Sağlanması Amacıyla Yapılacak Giderler” kodu açılarak 2018 bütçe hazırlıkları kapsamında kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilk kez kullanılmaya başlanmıştır.

Diğer Çalışmalar

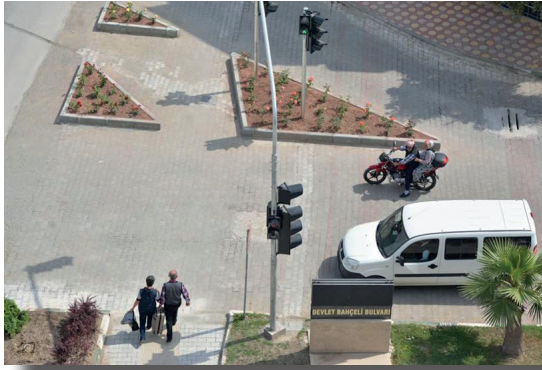
3 Aralık 2019 tarihinde Dünya Engelliler Günü dolayısıyla “Herkes İçin Erişilebilirlik” temasıyla düzenlenen programda erişilebilirlik konusundaki farkındalığın artırılması için sağlık, eğitim, konut, ulaşım, kültür ve sanat, kamu hizmet binaları ve sosyal hayata katılım olmak üzere toplam 7 dalda 10 ödül verilmiştir. Ayrıca, erişilebilirlik ödüllerinin Genel Müdürlükçe her yıl 3 Aralık'ta verilmesi planlanmaktadır.

Erişilebilirlik standartlarının daha çok çizim, animasyon gibi görsellerle destekleneceği erişilebilirlik kılavuzu hazırlanmıştır. Söz konusu kılavuz, özellikle planlama ve tasarım aşamasında mimar ve mühendislere rehberlik edecek, ayrıca üniversitelerde kaynak olarak da kullanılabilir.

Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü ile milli parklar, tabiat parkları ve sulak alanların erişilebilirliği ve bu alanlarda yapılabilecek uygulamalar konusunda işbirliği sürdürülmektedir. Engelli ve yaşlı sivil toplum kuruluşlarının görüşlerinin alınmasının ardından belirlenen pilot alanlarda yapılacak erişilebilirlik düzenlemeleri ve engelli ve yaşlılar için düzenlenebilecek etkinlik alanlarına ilişkin projeler üzerinde çalışmalar yapılmaktadır.

Engellilerin, yaşlıların, çocukların ayrımcılığa uğramadan toplumun diğer kesimleriyle birlikte, bağımsız ve güvenli olarak rekreasyon olanaklarından yararlanabilmesi, afet anında bu yeşil alanların engelliler ve hareket kısıtlılığına sahip diğer bireyler tarafından kullanılabilmesini sağlamaya yönelik çalışmalar kapsamında millet bahçelerinin erişilebilir hale getirilmesi için ilgili kurumlarla işbirliği yapılmaktadır. Genel Müdürlük olarak yapımı tamamlanan ve yapılmakta olan millet bahçelerinde erişilebilirliğin sağlanması için yerelde de çalışmalar yapılarak ilgili kurumlara rehberlik sağlanmaktadır.

Sonuç olarak; engelliler ve diğer hareket kısıtlılığı bulunan kişilerin kentsel yaşam alanlarında bağımsız ve güvenli bir şekilde hareket etmesi ve sosyal hayatın tüm alanlarından eksiksiz bir şekilde faydalanması için erişilebilirlik hayati bir öneme sahiptir. Diğer tüm haklardan faydalanmanın ön koşulu olan erişilebilirliğin gerekli tüm alanlarda hayata geçirilmesi için erişilebilirlik mevzuatının uygulanması gerekmektedir. Bu yapılırken bireylerin konutlarından eğitim ve sağlık binalarına, toplu taşıma araçlarından bilgi ve iletişim teknolojilerine kadar tüm alan ve hizmetlere erişebilmesi ile tam olarak erişilebilir yaşam alanlarından bahsedilebileceği unutulmamalıdır.

Bireyleri engelli hale getiren tüm engelleri ortadan kaldırmak ve ihtiyaç duyulan düzenlemeleri yapmak, başta belediyeler olmak üzere; yerel yönetimlerin, kamu kurum ve kuruluşlarının ve ilgili tüm tarafların görevidir.

Erişilebilirlik engelliler için bir zorunluluk, buna yaşlıları da eklediğimizde toplumun önemli bir kısmı için bir gereklilik ve herkes için konforlu bir yaşam demektir.

Çünkü **“Erişilebilirlik Herkes İçindir”**...

www.ailevecalisma.gov.tr